

LOOK HERE.

Loose not the grand opportunity. A grand auction sale of a big plot of fertile Dry Inam Land measuring A. 101-3½ Cents situated in the Village of Munugodu, Sattenapalli Taluk, Guntur Dt.

ప్రకటన

మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ కొత్తా సుబ్బారావు పంతులుగారి హక్కు-భక్తములలో నున్నటువంటి గుంటూరుజిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా మునుగోడు గ్రామంలోని మార్చి నెల 31 వ తేదీన గుంటూరుజిల్లా అమరా భూములు య 101- 3½ శెంట్లను ఆ 1928 సం॥ రం మార్చి నెల 31 వ తేదీన గుంటూరుజిల్లా అమరా వత్తి గ్రామములోని ట్రావెలర్సు బంగళా వద్ద బహిరంగముగా ఏలం వేయబడును. పాటపరతులు యిదిగవ నుదహరించడ మైనది.

తేజవాడ 9-3-28

(సం). కె. సుబ్బారావు లాండులార్డు.

సం	య	శెం
330	12	10
331	25	64
333	22	82
335	26	87
336	13	60½
101		3½

పాటపరతులు

- (1) పాట 1928 సం॥ రం మార్చి నెల 31 వ తేదీన మధ్యాహ్నం 2 గం॥ గుంటూరుజిల్లా అమరా వత్తి గ్రామంలో ట్రావెలర్సు బంగళాలో మా ఆఫీసుయెదుట ప్రారంభమవును.
- (2) పాటపాడదలచిన ప్రతిమనిషి పాటపాడుటకుముందు మా ఆఫీసులో రు 100 ఒక వంద రూపాయిలు యినిషలుధరావతు కట్టి రజీదుపొంది పాటకురావలెను. అట్లు యినిషలుధరావతు కట్టనిచే పాటపాడుటకు అర్హుడుకాదు.
- (3) పాట కొట్టివేసినవెంటనే పాటమొత్తంలో నాల్గవవంతుకు లోగడచెల్లించిన యినిషలు ధరా వతు కల్పకొని చెల్లించవలెను. పాటమంజూరు వుత్తరువు తెలియచేసినవెంటనే అనగా 15 పదిహేను రోజులు అనగా ఏప్రిల్ 15-వ తేదీలోగా లోగడ చెల్లించిన మొత్తంగాక మిగతా యావత్తు మొత్తం చెల్లించివేయవలసివుంటుంది.
- (4) పాటమొత్తం యావత్తు చెల్లింపబడిన వెంటనే క్రమప్రకారం సరియయిన స్టాంపుతో క్రయదస్తావేజ వ్రాసియివ్వబడును.
- (5) పాటకుపెట్టబడే పాటయొక్క యేర్పాటు కొల్తస్కెచ్చిలు పాటకాలమందు ముందుగా పాటదార్లకు తెలుపబడును.
- (6) ఆఖరుపాటదారుకు తప్ప మిగతావార్లకు వారి యినిషలు ధరావతులు పాటలు పూర్తిగా గానే యిచ్చివేయబడును గాని పాటలమధ్యమందు మూత్ర మెవరున్నా తిరిగి యిచ్చివెయ్యమని కోర గిట్టదు. ఒక ప్లాటు పాడిన ఆఖరుపాటదారు తిరిగి రెండవ ప్లాటుకు యినిషలు ధరావతు కట్టవలసిన దేకాని కట్టకుండా పాట అలా చెయ్యమని కోరగిట్టదు. ఇదిగాక యినిషలు ధరావతు చెల్లించిన ఆ సామీ పాటకొట్టివేసినవెంటనే నాల్గవవంతు ధరావతు ట్రాకెప్పిపోయిననూ పాటమొత్తం యావత్తు మంజూరు వుత్తరువులు తెలియజేసిన 15 రోజులు వాయిదాలోగా చెల్లించక తప్పిపోయిననూ లోగడ చెల్లించిన ధరావత్తు వేలంపాటక్రింద అప్పటివరకు యిచ్చిన యితరమొత్తంలు పాటదారుకు తిరిగి వా పను చెయ్యకుండా అపరాధంక్రింద మేము తీసుకొనుటయే గాక తిరిగి మొదటి ఆఖరు పాటదారు జవాబుదారిపైన వెంటనే పాటపాడించి అట్టి పాటవల్లవచ్చేనష్టంకూత్రం ప్రథమపాటతాలూకు ఆఖరు పాటదారువల్ల రాబట్టుకొనబడునని స్పష్టముగా తెలుసుకోవలెను. కాని అట్టి రెండవపాటవల్ల లాభము యేదైనా వచ్చేయెడల మొదటిపాటతాలూకు ఆఖరుపాటదారు కివ్వబడదు. యీ దండనపరతు విష యమై ప్రతిపాటదారున్నా పూర్ణముగా అవగాహనచేసుకొని పాటపాడుటకు ప్రారంభించ వలసినదే గాని తరువాత మాకు తెలియదని అరపులు చెప్ప వీలులేదు.
- (7) యేకారణముచేతనైనా యేపాటగానిమేము మంజూరుచేయ పాటదార్ల ధరావతులుగాని యితర చెల్లింపులుగాని తిరిగి వాటికిచ్చివేయవలసినచే యెడల అట్టిమొత్తంవయిన వడ్డీ క్లయిం చేయు టకు వీలులేదని పాటతార్లు గ్రహించుకొనవలెను.
- (8) యిప్పుడు ప్రస్తుతం అమ్మకము చేసేభూములు ఫుల్ రైట్ మాక్రిందికి వచ్చినప్పటినుంచి మేమే అనుభవిస్తున్నాము. మాకు క్రయపర్చిన దస్తావేజ వగైరాలు యావత్తు పాటదార్లకు చదివి విని పించి నేటిపై చెయ్యగలము. కావలసిన పబ్లికునకట్లు కూడా కోరేవారి ఖర్చుపైని ఇవ్వగలము. యీ క్రయములున్నా అట్టి మామూలుపరతులతోనే అమలు జరుపబడునని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమైనది. పాట పాడదలచినవారు భూములుకూడా చూచుకొనుట మంచిది. అందుకు సదరు గ్రామకరణంగారిద్వారా ముందుగాచూచుకొని పాటకువచ్చుటయే మంచిది. కాని పాటకాలమందు మమ్మున పాటకపుమని కోరగిట్టదు.
- (9) స్టాంపు డ్యూటీ, రిజిస్టర్ ఫీజ వగైరాయావత్తు క్రయఖర్చులు పాటదార్లు భరించవలసిన వుంటుందికాని మాకు యేమీ సంబంధంలేదు. పట్టానమోజువిషయమైకూడా క్రయకాలమందే ట్రాన్సుఫర్ల దాఖలుచేయబడును.
- (10) క్రయతేదీవరకు గవర్న మెంటువారికి మేము క్వీటీరెంటు వగయిరాలు బాకీలేము. యితరత్రా క్రయవగయిరా అన్యాయకాంతములులేవు. వేలంతేదీలగాయితరు ఆందుపయిని చెల్లించవల సిన యావత్తు పన్నులు అనగా 1338 ఫసలీనుంచి క్రయదాగ్గే చెల్లించుకోవలసివుంటుంది.

(సం) కె. సుబ్బారావు. లాండులార్డు.

మద్రాసు శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

గృహపరిశ్రమలు

- జి. వారిసర్వోత్తమ రావుగారు ప్రశ్న:- గృహపరిశ్రమల గూర్చి విచారించుటకు నియ మింపబడిన ప్రత్యేకోద్యోగి కడప మండలములయందలి గృహ పరిశ్రమల గూర్చి తమరిపోర్టులో గావించిన యాక్రిందినూచన లపై ప్రభుత్వమునా రెట్టివర్య దీసికొనియున్నార.
1. ప్రాథమిక పాఠశాలలో రాట్నంపరిశ్రమ ప్రవేశ పెట్టుటయొక్క కడప రిపోర్టుయొక్క 6-7 పుటలయందు గావించిన నూచనలు
2. రిపోర్టుయొక్క 11, 12, 13 పుటలయందును, బల్లారి రిపోర్టుయొక్క 8 వ పుటయందును నేటిపరిశ్రమగూర్చి గావించబడిన నూచనలు.
3. కడప రిపోర్టుయొక్క 16 పుటయందు జొగ్గవంట చెరుకు గూర్చియు, 17 వ పుటయందు వర్తకపాఠశాలలో గూడిన లోహములపూర్వరీ గూర్చియు, గావించబడిన నూచనలు.
4. కడప రిపోర్టుయొక్క 22, 23, పుటలయందు రంగు అద్దకము పరిశ్రమగూర్చి గావించబడిన నూచనలు.
5. కడప రిపోర్టుయొక్క 27 పుటయందు తాటియాకు పరిశ్రమల గూర్చి గావించబడిన నూచనలు.
6. బల్లారి రిపోర్టుయొక్క 9 పుటయందు రంగుఅద్దక పాఠశాలగూర్చి గావించబడిన నూచనలు.
7. బల్లారి రిపోర్టు 19 పుటయందు కంబళ్ల నేత పరిశ్రమ గూర్చి గావించబడిన నూచనలు.
8. బల్లారి రిపోర్టు 22, 23 పుటలయందు కొబ్బరిపీచు పట్టుదారము, పరిశ్రమగూర్చి గావించబడిన నూచనలు.
- జవాబు:- ప్రత్యేకోద్యోగి రిపోర్టులో కడప, బల్లారి జిల్లాలయందలి పరిశ్రమల గూర్చి ప్రత్యేకముగా గావించిన నూచనలపైన ప్రభుత్వమునా చర్యదీసికొనుచున్నాడు. కాని సాధారణవిషయములగూర్చి గావించబడిన నూచనలు, విచారణ పూర్తియయి యావత్తు రాష్ట్రపు అంత్యరిపోర్టు తయారు కావడమే వీలగుట యాలోచింపబడును.
1. ప్రాథమిక పాఠశాలలో నేతతోచాటు నూలు పడుకుటగూడ ప్రవేశపెట్టుటకు, జిల్లాబోర్డులు, మునిసిపాలిటీబోర్డు యొక్క పడేయెడల, ప్రభుత్వమునా రెట్టియభ్యంతరములేదు. కడప రిపోర్టు 6, 7 పుటలయందు గావించబడిన నూచనల గూర్చి యాక్రింది భోగట్టా యివ్వబడినది.
1. రాట్నముద్వారా నూలు ఒకేమాదిరిగా పడకుటకు తగిన నటువంటి యెక్కువ యుపయోగకరమగు రాట్నము కనిపెట్టు టకు యూరోపియన్ దేశములో గావించబడిన పరిశోధనలు ఫలించలేదు. ప్రస్తుతము వాడుకలోనున్న రాట్నములద్వారా తీయబడిన నూలంత సన్నముగాను ఒకేమాదిరిగాను లేకపోవు టచే యీ నూలుతో పోటికి నిలవజాలకున్నది. కాబట్టి యెక్కువ యుపయోగకరమగు రాట్నము కనిపెట్టబడినదే గాని, పడుకునూలు యెక్కువగా అమ్మకము కాజాలదు. బెన్గుయిలు ఇన్నిట్యూలో, ఒక బంగారాదేశపు క్రాత్ర రాట్నముతో గావించబడిన ప్రయత్నములగూడ పోల్చానూ కరముగా లేవు. నారపరిశ్రమల ప్రవీణుడు, పరిశ్రమల యంజ నీరు ఉభయలంఘిసి యెక్కువ యుపయోగకరమగు రాట్న మును కనిపెట్టుటకు నియమింపబడిరి. కాని యీ విషయమున నితను యెట్టి యాకటెలుకొనుటకును వీలులేదు.
- (2) (8) ప్రత్యేకోద్యోగియొక్క ఫలములు విచారించ బడుచున్నవి.
- (4) నూతనముగా తయారుకాబడిన ఒకేమాదిరి ప్రతి రాట్నము బెన్గుయిలు ఇన్నిట్యూలో జాబబయిస్తున్నది. ఈయంత్రము జూదుటకు చిన్నదిగానున్న దీనివల చాల అధికముగా నున్నది. ఇంగ్లీషుమాదిరి ప్రతిరాట్నము బోలె కొక చవుక రకము ప్రతిరాట్నము తయారుచేయుట కాలోచింపబడు చున్నది. ప్రస్తుతపు ఏకుబద్దకంబె నెక్కువ యుపయోగకర మగు ఏకుయంత్రము గూడ తయారుచేయుట కాలోచింపబడు చున్నది.
- (5) నూలునెంబట్ల యంత్రసాధనమువల్ల నేగాని (వీరి) ఇధముల సరిగా నిర్ణయించుటకు వీలులేదు.
- (6) ప్రభుత్వమునా రికముందునుండి ఖద్దరవస్త్రములనే తయారుకాబడిన ధరకు కొనుటకు ఎట్టి వాగ్దాన మివ్వజాలరు.
- (2) సానిక సంఘములచే పోషింపబడి, పరిశ్రమల కాభో ద్యోగులచే తనిఖీచేయబడి గాగ్రింటు యిన్ ఎందుకు సాయము పొందుచున్న, సంచారనేతపాఠశాలల స్థాపించుట ఉపయోగ కరమని పరిశ్రమదైర్ఘ్యగారు రిపోర్టు గావించియున్నారు. నేతగాండ్లకు లోము తయారుచేయు వస్త్రముల మృకముగుట కును, ఎక్కువ యుపయోగకరమగు కలగల సాధనముల కొనుట కును, సాయముచేయలేని సహకార సంఘముల స్థాపించబడి

నప్పుడు, నేతపార్టీల సంఖ్యవృద్ధి చేయు విషయము ఆలోచింపబడును.

(3) వోని పెంట వద్దలో హావరి శ్రమకు బాగు పంటచెరుకు ధరతగ్గియు విషయముగూర్చి పరిశ్రమల దైర్ఘ్యం బహిరి అవలూ కావ్యశ్యముతో హాలోచించగా, ప్రస్తుత బొగ్గుధర యెంత తగ్గింపబడిననుగూడ సవరణ పరిశ్రమ విశేష యభివృద్ధి చెందజాలదనితోచినది. వోనిపెంట కంపెనీ పనివాం ప్రపూకారసంఘము గత జూలై మాసములో రిజిస్టరుకు బడినదిగాని పనివాండ్ల సీరి చక్కబడట కది యెంతవరకు పయంయోగించునో యంతవేగముగా జెప్పజాలము. ఎర్రక పాకా లు, తెరచుటకు నీలగునట్లు గాల్పించలేదు. కాని పనివాండ్ల పిల్లలకు తగు శిక్షణ మొదగు విషయ మాలోచింపబడుచున్నది.

4. జన్మలనుడుగువద్ద రంగు అద్దక పువరి శ్రమ గూర్చి సారవరిశ్రమల ప్రవీణుకు యిదివరకే కొంత పరిశోధన గావించియుండెను. పరిశ్రమలో శ్రమ తగ్గింపు సాధనములను ప్రదర్శించుటకు జన్మలనుడుగునకు ఒక అద్దక పు ప్రవీణుడు పంపబడెను. ఇత దచ్చుట జూపినపని పనివాండ్లకు చాల ఉపయోగపడెను.

(5) తాటియాడలతో వల్లిన చాపలు మొదలగునవి తగినంత యంత్రములను పనితో లేదో యను విషయము పరిశ్రమల దైర్ఘ్యరూపి యాలోచనలో నున్నది.

(6) ఒక రంగు అద్దక పుకాళి యిటీవల కే మద్రాసు ప్రెక్టయియన్సిట్యూటులో తెరవబడినది. బహిరిమండలములో నొకరంగు అద్దక పుకాళిల తెరచుటకు తగినంత యవకాశము గలదని ప్రభుత్వమువారికి తోచుటలేదు. ప్రత్యేకావ్యక్తి రిపోర్టులో నూచించబడిన ఫలములవద్ద పనిచేయుటకు ఒక రంగు అద్దక పు ప్రవీణుడు నియమింపబడియున్నాడు.

7. మేతకొరకుసాకర్యములు కలగజేయువిషయ మాలో చింపబడుచున్నది. చేతితో వడుక బడుకోమముతో మరమగ్గుము మీద నేయుటకు సాధ్యమందరి అనుభవమువల్ల తెలిసినది. యంత్రముతో తయారుకాబడినకోమములతో నేకరాధి శీతవృద్ధిగాంచవీలగును. ఏకయంత్రములకు సాపేక్షములకు సహకారంఘములను సాపేక్ష విషయముగూర్చి దైర్ఘ్యరూపి సహకార పంఘముల రిజిస్ట్రారుతో నాలోచించుచున్నాడు.

8. కొబ్బరిపీచుపరిశ్రమవృద్ధివిషయము దైర్ఘ్యరూపి నాలోచింపబడుచున్నది. వీరిప్రయత్నములు ఫలించునెడల విశేష జ్ఞాబ్ధిపంట గల మండలములలో యీ పరిశ్రమవృద్ధిచేయు విషయమాలోచింపబడును.

పట్టుపుకగు పరిశ్రమల అసిస్టంటు కుడిగి దర్శించి ఆగ్రామ మునపరులకును రయికులకును బాడిదకొమ్మల నిష్పించెనుగాని వర్షములు సకాలమున కురియనందున అచ్చెట్లు మొలచినవికావు. ఈ ప్రాంతములలో యీ పరిశ్రమ వ్యాపింపజేయుట కింకను ప్రయత్నములు సలుపబడును.

మంత్రుల రాజీనామా

ప్రభుత్వమువారి చర్యను మద్రాసు వ్రాయ నిరసించుట

మొన్న (17-8-28) సాయంకాలం గోఖలేహాలువద్ద జరిగిన మద్రాసు పాతల బహిరంగసభకు డా|| బిసెంటుమ్మగారధ్యక్షత వహించిరి.

రాజీనామా ల నొసగిన మంత్రుల తులన నభినందించుటకును యీ విషయమున ప్రభుత్వమువారి చర్యకు ఖండించుటకును యీ సభ జరుపబడెను.

డా|| బిసెంటుమ్మగారు రుపన్యసిండును స్వరాజ్యయోధులతో అంబేద్కర్ సమీపించినవారి. విద్యార్థుల విషయమునను గోఖలేహాలు విషయమునను శ్రీయుత ఎ. రంగనాథమొదలియారుగా రొసగియుండిన యనేక సేవలను కొనియాడిరి.

శ్రీయుత ఎ. కాశీశ్వరరావుగారు రుపన్యసిండును, ద్వంద్వపరిపాలనా విధానముక్రింద కాపనసభ తెల్లు పనిచేసినవో వివరించిరి. శ్రీయుతలు రంగనాథ మొలలియారు, ఆరోగ్య స్థాని మొదలయియారుగార్లు, ధైర్యమును కొనియాడిరి. వీరియభిప్రాయమునాటినుండి ప్రధానామాత్యుడగు డా|| నుబ్బరాయగారు కుట్రలు పన్నుటకు మొదలిడిరి. గోపనప్రభువుగారి ప్రయత్నములు ఫలించినవో లేవో తాము చెప్పజాలమని యుపన్యాసకు లనిరి. కాశీశ్వరరావుగారు తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు మంత్రుల లిఖితును శ్రీయుత టి.ఆర్.చెంకట్రామ శాస్త్రిగారును నేను రాష్ట్రమునం దేర్పడిన సందిగ్ధావస్థలో రాష్ట్రముయొక్క గౌరవమును నిలువజెట్టి రని సూచిరి.

శ్రీయుత శివరావుగారు రుపన్యసిండును, స్వరాజ్యవాదు లింతకాలమునండి చేయబాలని కార్యమును గోపన ప్రభువుగా రొక్కమారుగ నెరవేర్చబాలి రని సూచిరి. ఇకముందు బ్రిటిషువస్తువుల నంటునందుటకు తా మెల్లరును నిశ్చయించుకోవలెననిరి.

గొంతు నొప్పి

లారన్ జిటీస్, టాన్ సిటీస్ మొదలగు నవన్సియును పెప్స్ వల్ల త్వరలో నివారించబడును

శ్వాసకోశమునకు పోవుటకు గొంతునాళము రహదారి. ఎప్పుడైనను నొప్పిగాగాని, పుండుగాగాని నున్నట్లగునచి, పెంటనే పెప్స్ వల్లలను నేవి, చుము. అది అంటువిజ్ఞమైన వ్యాధుల పురుగుల నిర్మూలించును.

పెప్స్ ను మింగునప్పుడు, మలయమారుతములచే తరుమకొట్టబడిన చల్లని నీటిబిందువులో యనునట్లు, నిర్మలమైన చల్లనివాయువు గొంతునాళమున దంతటను ప్రవేశించి, శ్వాసకోశములవరకు వాయునాళముల ద్వారా గొంపోవునట్లుగా తోచును. ఈ విధముగా నొప్పిని త్వరలో నివారించును. ద్రవరూపమైన బౌపధము లెవ్వియు ఎన్నడును ప్రవేశింపజాలని లోనాళములకు గూడ పెప్స్ పొగబిందువులుచే బాధ యుపశమించునట్లు జేయును.

పెప్స్ బాధను త్వరలో నివారించి, పొడిదగును పోగొట్టును. లారన్ జిటీస్ టాన్ సిటీస్ మొదలగు విషపూరితములైన వ్యాధులను గొంతునాళమున వృద్ధికాకుండ, ఆటంకపరచి అపాయకరమైన పురుగులన్నింటిని నాశన మొనర్చును. శ్వాసకోశమును కొటను విషనంబంధమైన పురుగులను శత్రువులబారి నుండి రక్షించు శౌర్యసేనాసమూహమో యనునట్లు బిష్పను.

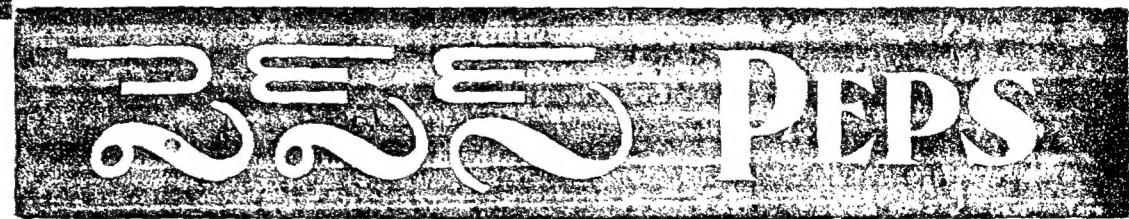
లారన్ జిటీస్, టాన్ సిటీస్, బ్రాంచిటీస్, ఉబ్బనము, అనివారణ ద్వంద్వ, రొమ్ముపడిశము, శైత్యము, జలుబు మొదలగు నవన్సిటికి పెప్స్ గజకేసరి అనునట్లుగా బిష్పను. నిత్యము నేవించిన ఎవ్విధమైన జలుబులు గాని, జ్వరనంబంధమైన శైత్యములుగాని దరిజేరవు.

అంటువ్యాధులను నిర్మూలించు విద్యాస్త్రము

మె 1-కి 1-0-0

కెమిస్టు లండరింగ్ దను, మందుల ముద్రా ర అందరి యొద్దను దొరుకును.

మరికొందరు ప్రముఖులు మాటలాడిన పిమ్మట యీ క్రిందితీర్మానము లామోదింపబడెను.

మద్రాసు ప్రభుత్వములకు శ్రీయుతమంత్రులను నియమించుటకేవలము ఆశాస్త్రియనునీతి, ఆక్రమణియ, యామద్రాసు పౌరసభ ప్రభుత్వమువారి చర్యను తీవ్రముగా ఖండించుచున్నది.

శ్రీయుతలు ముత్తయ్య మొదలియారు, నేతురత్నంజయ్యగార్లు తమ యెన్నిక ప్రమాణములకు విరుద్ధముగా కాపనసభలో నైమనకమిషను బహిష్కర తీర్మానమునకు వోట్లనిచ్చుటచే తమ, మంత్రి పదవులను స్వీకరించుటచేతను, వీరితపురి కార్యమును యాసభవారు ఖండించుచున్నాడు. తమసాసములకు రాజీనామా యొసగవలెనని వారిని గోరు న్నాడు. వీరి నేన్ను కొని యుండిన తంజావూరుతిరుచి శాపలిమండలవాసులు వీరిపై తమ యవిశ్వాసతీర్మానము వెల్లడిచేయవలెనని యామండలవాసులను యాసభవారు గోరుచున్నాడు.

దాగోవుగారును, కాపనసభలోని యెన్నికసభ్యులు మంత్రులకేతనములను కొట్టిచేయవలెనని యాసభవారు గోరుచున్నారు.

కాంగ్రెస్ సభయు శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు డిప్టీ, మార్చి 18:—శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు పత్రికలతో నొకప్రకటనగానించెను. కాంగ్రెస్ పంఘములకు పుష్కలముగా డబ్బుండవలెననియు, సైనికసంఘమును సంపూర్ణముగా బహిష్కరించు విధానమును, విదేశీవస్త్ర బహిష్కరమునకు తగిన ప్రయత్నము జరగవలెననియు, తమ్ములను న స్యాత్యత్రయవిధి యానని ము వ్రాయుచున్నాడు.

రంగూనులో మోటారునమ్మె రంగూను, మార్చి 17:—మోటారుబండ్ల కనువర్తించు నిబంధనలు తమకు అనువర్తించునట్లు లొబ్బుకొనుటచే, నిన్న రంగూనులో ఆదేమోటారులనమ్మె విరమింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

“ద్వంద్వ ప్రభుత్వ మంతరింపవలెను”

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలననుగూర్చి శాసనసభలో దీర్ఘచర్చ

“నామినేషనులు నిమ్న జాతులకు మహాపకారము గలుగజేసినవి”

శ్రీ సుంద్రు వెంకయ్యగారి గంభీర ప్రసంగము

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఆక్షేపణలకు సమాధానము లొసంగుట

చన్ద్రప్రభు శాసనసభ గతకలెగారము మధ్యాహ్నము ఫలహారానంతరము సమావేశమైనపుడు జనరల్ పరిపాలనా గ్రాంటులలో శ్రీ అన్నపూర్ణుడు ఉదయించగా ప్రతిపాదించి రాష్ట్రీయ పరిపాలనా తీర్మానముపై 2½ గంటలు దీర్ఘము, ఉయ్యూరూపూరితమును సమగ్రమున చర్చ జరిగెను. నిమ్న జాతుల ప్రతినిధుల హాజరీయంతట తక్కిన సభ్యుల లండనును తీర్మానమున కనుకూలముగ ముట్టాడిరి. కాంగ్రెసువాడు సంపూర్ణ బాధ్యతాయోగ్య ప్రభుత్వమును కోరుచున్నందున తీర్మానము నందు నూచింపబడిన రాష్ట్రీయ పరిపాలన తమ్ము సంతృప్తి పరుపబాలననియు అందుచే తమనులమెయ్యుచున్నది (ప్రకటించిరి). సభ్యులందఱును రక్షణకు తీర్మానమును బుధవచిరి. తుట్టుకుద కెట్లులైననీమి తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడెను.

సభ ప్రారంభమైనది జనరల్ పరిపాలనా శీర్షిక క్రింద గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి కె. రె. 1920 లో గ్రాంటు చేడ నులదిగ గొలి రె. న్యూమెంబరుగా దుసూచించిరి.

“రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన”

మొసారిటి సంఘములకులకు తగిన సంక్షేమముతో రాష్ట్రీయ పరిపాలన (ప్రపాదించుటకు గూర్చి చర్చించుట కై ఈ గ్రాంటును రు. 100 లక్ష తగ్గివలసినదిగ శ్రీ అన్నపూర్ణుడు ఉదయించి గారు సభలో నుచుచుచిరి. ఉపపాదకులు దీర్ఘము ప్రసంగముగాచుచు మంత్రులు శాసనసభ్యులకు శాసనసభ్యులు తమతమ నియోజకవర్గాలకును బాధ్యులై యుండినవిధము, శాసనసభవారు గాచుచు తీర్మానములను కార్యక్రమములను మంత్రులు ఆచరణముచేయుట బట్టివలెననియు పట్టిరి. (వినుచు వినుచు) శాసనసభయందలి అధిక సంఖ్యాకుల పక్షముయొక్క లోబ్ధులుగలిగి వారివిధానము నాచరణయందు లెట్లులెను. ప్రజాస్వామ్యసిద్ధాంతములపై ప్రభుత్వము ప్రక్రమముగ నడువలసినను మంత్రులకు సభ్యులకు, సభ్యులకు నియోజకవర్గాలకును యాయాన్వయసంబంధమును బట్టి వక్కాయము. ఈ క్రమముతప్ప మంత్రులు అధిక సంఖ్యాకుల బాధ్యులుగానుండినపక్షమున దేశముందు ప్రజాస్వామ్యముగాక అల్పజన ప్రజాధిపత్యముగను. ఈ రాష్ట్రీయ ద్వంద్వ ప్రభుత్వము జయమందినది.

కాని ఆ ప్రభుత్వమును ఆచరణమున నడపవలయు ద్వంద్వ ప్రభుత్వ మాచరణయోగ్యము కాదనియు అజయము ముడెననియు అంగీకరింపక తప్పినదిగాదు. దేశముందు రాజకీయ ఛాన్సిలరులు రాజకీయమంతయు తుణుకుము మార్చునొందుట కవకాశముగలదు. శాసనసభయందు బుధులముగ నుండిన జన్మసభము నోడించినపుడు కాంగ్రెసుపక్ష మీ ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నంతమొందునను నమ్మకము దేశముందు వ్యాపించెను. కాని అట్లుజరిగియుండలేదు. ఈ విధానములో గల లోపములను బట్టి నిజానించుటకు రాష్ట్రీయ పరిపాలనయే సరియగునానను. దీనిని మంత్రులు శాసనసభకు బాధ్యులగు జేయబడుదురు. ఇప్పటికి సంస్కరణము లొసంగబడి 7 సంవత్సరములు గడిచినవి. రాజకీయముగ మహా త్రవము ముట్టులు గలగననునవి. ఈ రాష్ట్రీయ మందనేక ప్రమాణాలు మంత్రులపక్షముందును ప్రభుత్వసభ్యులకును మిక్కిలి బుధవమును గడిచిరి. ప్రభుత్వమునై కాఖులందు భారతీయులు నిపుణులతో పరిపాలనగాచించిరి. అందుచే రాష్ట్రీయ పరిపాలన యందు ప్రభుత్వమును నిర్వహించుట కీ రాష్ట్రీయందు భూతి యు లెందరో లభింపవలెను.

ఇక కాంగ్రెసు సభ్యులు తీర్మాని స్వపరిపాలన క్రింద ఏదియుగ సంప్రదించబడినది కనుక దేశములోని స్థిరములు మనదేశమున కిందుమిందు సమానములై యున్నవి. కాథలిక్కులు (ప్రొటెస్టెంట్లు మొదలగువారి విషయములలో వారివారికి తగినట్లు ఉద్బోధములందు శాసనసభల ప్రాతినిధ్యములను ప్రత్యేకంగా ప్రధానము లెక్కపడవలసినది. సమావేశమై సరిదిద్ది సాంప్రదాయములు స్థాపించబడి ప్రభుత్వము ఎట్టి చిక్కులకు తక్ జడగనున్నదో ఈ రాష్ట్రీయమును మొసారిటి సంఘములకులకు సంరక్షించబడి ఉత్తమును సాంప్రదాయములు నలకొల్పబడుట దుష్కరము గాజాలదు. నామినేషనుల సంతతివలన మొసారిటి సంఘములకు తగిన ప్రాతినిధ్యము లభించుటలేదు. ఈలోకముల కన్నిటికిని రాష్ట్రీయ పరిపాలనయే తగిన నారోపణయము. దానివలన అల్పజన ప్రభుత్వము ప్రజా

స్వామ్యముగ మారి మంత్రులను చేతనుల వా. ఛలకు బద్ధులగుగ జేయవలసి అని పట్టిరి.

“కాంగ్రెసువారి దృక్పథము”

శ్రీ అన్నపూర్ణుడు ఉదయించగా ఉపపాదనపై నూట్టాడు ఉదయించగా తీర్మానము రాష్ట్రీయమందు రాచ కీయాభివృద్ధి, మొసారిటి సంఘములకు ప్రత్యేక సంరక్షణమును రెండోకొలది నూచించుచున్నదనియు, రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన (ప్రొటెస్టెంట్ల ఆటానమి) విషయమై పలువురు పలు విధములగు అర్థములు జెప్పుచున్నారనియు, కొందరికతి సంపూర్ణ ముగ రాష్ట్రీయమొకటి భారతీయులపరమగు పరిపాలనగను, మరి కొందరికి వేరొక విధముగను అర్థము గావచ్చును. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన ఈ రాష్ట్రీయ జలములతోయుములను తృప్తిపరచాలదు. ఏమనగా రాష్ట్రీయ పరిపాలన ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము కంటె మెంట్ల మొదలగు వందలలోను అప్పటికిని లాఅర్థుల సంరక్షణకు, నిమ్న జాతులభివృద్ధికి ప్రత్యేక సంరక్షణ లుండుట సంభవించును.

“సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలన”

కాంగ్రెసువారికియినది సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలన. రాష్ట్రీయ పరిపాలనను కాంగ్రెసువారికి కరింపబాలను. రాష్ట్రీయమొకటి, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, ఆదివాసులు లు మొదలగు మొసారిటి సంఘములకు సమానమైనవాక్కుల నొసంగి న్యాయము గలగజేయవలయు నని అన్నపూర్ణుడు ఉదయించి గారు నూచించిన సమక్షే మెంతయు కొనియాడవలసినది కాని వారి మొసారిటి సంఘములకులకు ఎంచబాలని హాని జేపూర్చుచున్న ముష్టమును నామినేషనుల పద్ధతి కోరని నిక్కముగ నమ్ముచున్నాను. నామినేషనుల పద్ధతి నంగీకరించుటలేదని వారు నమ్ముచుగ నక్కాచించిరి. దేశముందు రాచకీయ జీవి తమనంతకు పంకిలము గాచించిన నీ నామినేషనులపై నాధార పడెడి సంఘ మొట్టికిని నిజమున నభివృద్ధిని బడయజేరదు. ప్రస్తుత మీ ప్రభుత్వముచే మొసారిటి సంఘముల యభివృద్ధి యుపేక్షించబడినది. ప్రభుత్వమువారు తమయొనకి నిరపరమ కొనబుకై దేశీయులపై తమ పరిపాలనను కాత్రితముగ జేయుటకై మొసారిటి సంఘముల నుపయోగించుకొనెను నచ్చిరి. మహమ్మదీయ సంఘ మింతవరకును సంస్కరణములకు పూర్వముగాని సంస్కరణాంతరముగాని ఎట్టి యభివృద్ధిని బడపినది? సానిక సంఘములందుగాని ఇతరత్రుగాని మహమ్మదీయులకు చాలినంత ప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు మంత్రులు గాని ప్రభుత్వ సభ్యుల గు మహమ్మదీయులుగాని ఇంతవరకు ఏమి యొనర్చియుండలేదు. ఇట్టి మొసారిటి సంఘముల వాక్కులకు సంరక్షించుట కీయాపపాదన యుద్దేయించుచున్నది. కాని ఇట్టి తీర్మానము నీసభలో గాచించినంతమాత్రముచే నీసమస్య పరిష్కరింపబడజాలదు. వివిధ సంఘములవారొకచో సమావేశమై తమలో తామివిషయములను జరిపిష్కరించుకొనవలెనీగాని మధ్యవర్తులుగ విజేక్తియుల కడ కరుగరాదు. కావున ఈ తీర్మాన మొసభలో గాచించుట నిరుపయోగము అనిపట్టిరి.

“నిమ్న జాతుల వైఖరి”

శ్రీ మునిసామిశ్శిగారి:— (నిమ్న జాతుల నామినేషనులపక్షము) ఉపపాదన నాక్షేపించుచు నిమ్న జాతులవారి దృష్టిలో రాష్ట్రీయ పరిపాలనను వా. ఛలము కింకను తరణము రాచేదని పట్టిరి. నిమ్న జాతులలో పురుషులందు నూటికి 4½ వంతులవైనను, స్త్రీలయందు ఒక వంతులను అక్షరాస్యులు లేవన్నారు. నామినేషనులపద్ధతి ఎంత లోపభూయిష్టమైనను ఆ నామినేషనులవలన కుండుబలవలననే ఈ సభయందు నిమ్న జాతులసభ్యులు ప్రవేశము గలిగినది. అందుచేత దేశముందలి ప్రజలు తనోభావములు మార్చి తెంపియంతవరకు నూతన సంస్కరణములను గోరబడు మాక్కులేదు.

“స్వతంత్రతనభ్యుని దృష్టి”

శ్రీ సి. ఆర్. పూసాపాటి అయ్యగారు:— ఉపపాదనపై నూట్టాడు ఉదయించి 7 సంవత్సరముల యుధవమును బట్టి నిర్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము కేటలకుసంతృప్తికరమని ఎల్ల వారికిని విశేషమైనదని పట్టిరి. ప్రస్తుతముండెడి ఉట్టికి- సర్వమునుగాని అసంబద్ధసితికంటెను ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును క

జేసిన సంస్కరణములకు పూర్వముండెడి ప్రభుత్వ విధానమైనను మే. ౧౧ నుండగలదు. (వినుచు, వినుచు) ప్రస్తుతము ను కనుభోగ తియిం దున్నాము. మననాయకులు సమయానుకూలముగ స్వాధీనముతో జేరి తాళము చేయుచున్నాడు. తమ స్వపక్షాధింతులను వీటిబుచ్చి, స్వపక్షాచరణల తేగపాదనను రిభయించు లేరా? (వినుచు, వినుచు) మంత్రులు సభ్యులను సంపూర్ణ బాధ్యత వహించియుండవలెను. తేదీనో అట్టిసంతులు లేయిండుబయ్యెయ్యము. ప్రస్తుత మీవిధానము దెట్టిదని గావించ లేకున్నాము” అని పట్టిరి.

శ్రీ కృష్ణగౌర (నామినేషనుల పక్షము) నూట్టాడు చు రాష్ట్రీయ పరిపాలనయము కార్యదర్శి వేదమునకై గా వింపబడి గ్రాంటుపందగ్గములో చర్చించుబయ్యెయ్యి క్రమ విధానమును తాము గ్రహింపలేకున్నా మని పట్టిరి.

అధ్యక్షులు:— అటు లనుటంతే అధ్యక్షుని నిర్ణయము క్రమమాయని ప్రశ్నించినట్లుగను. (నవ్వు)

శ్రీ కృష్ణగౌర:— అధ్యక్షుని నిర్ణయమును ప్రశ్నించుట నాయుద్దేశ మెంతమాత్రమును గాదు. ఈ గ్రాంటులో నీయాపపాదనను గాచించుట సంబంధము అని మాత్రమే పట్టితి. నూతనసంస్కరణము లొసంగబడుట కీసభయందలి సభ్యు లెవరుగాని యాక్షేపించబాలకు. రాష్ట్రీయ పరిపాలన మందు నామినేషనుపద్ధతిని నడవినచో మొసారిటి సంఘముల కిదిక సంరక్షణ లేమైనను నుండక తప్పదు. ఈ సంరక్షణ లే విధముగ, నొ సంగ బీడివలె నను విషయము చాల క్లిష్టము గు సమస్య. మొసారిటి సంఘములవారికి సరియగు సౌకర్యములు, సమానవాక్కులొసంగబడి ప్రభుత్వముయొక్క సక్రమవిర్వచామునకు భంగ కరముగానిచో రాష్ట్రీయ పరిపాలనను నా కెట్టి యభ్యంతరము లేదుగాని ఈ గ్రాంటును రు. 100 ల తగ్గించుటకు మాత్ర మంగీకరింపబాలను- అని పట్టిరి.

శ్రీ సుంద్రు వెంకయ్యగారు

పంచమ నామినేషను సభ్యులు శ్రీ సుంద్రు వెంకయ్యగారు ఉపపాదనపై తెలుగున ప్రసంగించినపుడు కాంగ్రెసు సభ్యులు పలువురు పూర్వ ధ్వనులు గావించిరి. శ్రీ యస్. సత్యమూర్తి, సి. వి. కంట్లమణియ్యంగారలు “వినుచు, విను”దని కేకలుచెయ్యుట వలనమార్చు తమ హృదయము ప్రకటించిరి. ఆంధ్రేశ్వరుల సభ్యుల నీసభలో శ్రీ వెంకయ్యగారి ప్రసంగమును తెలిసికొన జాలక చాల విచారపడిరి. వారి ప్రసంగమును ఆంగ్లములోనికి తర్జుమాజేయించి వినిపింపవలసినదని కోరికగా అధ్యక్షు లట్లు చెయ్యుట నాధ్యముగాదని పట్టిరి.

శ్రీ వెంకయ్యగారి ముట్టాడి:— “నిమ్న జాతులకు శాసనసభయందు సరియగు ప్రాతినిధ్యము లేదనుకారముచే ప్రభుత్వమువారు వారికి నామినేషనుపద్ధతి నేర్పాలి జేసినారు. కాని ప్రభుత్వమునందున్న వారు తమపక్షమునకు జేరినవారికే నామినేషనులనొసంగి తమపక్షమును వృద్ధి జేసికొనుచున్నార గాని నిజమున నిమ్న జాతులకు గాని ప్రాతినిధ్యమునొసంగియున్నారు. ఈ నామినేషనులవలన నిమ్న జాతులకు న్యాయము జరుగ కుండుటయగాక అక్రమము జరుగుచున్నది (వినుచు, వినుచు) వార్ష ధ్వనులు.)

ప్రభుత్వమువారి ముట్టాడిగిరిని నిజమున ప్రాతినిధ్యము నిమ్న జాతులకు లభించుటలేదు. నామినేషనులవలన పూర్వప్రస్థితికంటెను అధికలాభ మెంతమాత్రమును జరుగబడలేదు. ఇదివరలో జరుగలేదు. ఇకముందును జరుగబోదు. ప్రతిజ్ఞలాయందును ఉన్నతజాతుల ప్రజలు అత్యధిక సంఖ్యాకులై యున్నందున నిమ్న జాతులకు ఏన్నికనాక్షలొసంగినను వారికి లాభముగలుగబోదు. అందుచే మొసారిటి సంఘములకు కొన్ని స్థానముల ప్రత్యేకించి ఎన్నికపాట్లను నొసంగినవత్తమున మాలో వోలు దు లభికముగ రయాలై మాసంఘమున కధిక స్థానములు లభింప గలవు.

“ప్రభుత్వపు జులుము”

నామినేషనులపద్ధతివలన సభయందు జరుగు స్పష్టతలో ప్రతివిషయములోను ప్రభుత్వపక్షమును విహింపవలసినదిగ నామినేషనులపద్ధతిని బాధించెను. (వినుచు, వినుచు) అందుచే సభ్యుల వ్యక్తిత్వాధిక్రయమునకు భంగము కలుగుచున్నది. కాబట్టి మొసారిటి సంఘములకు ప్రత్యేక స్థానములతో ఎన్నిక పాట్ల నేర్పరచి నామినేషనులపద్ధతిని మొదలుబు తుడిచి కేయవలెను అని పట్టిరి. (వార్ష ధ్వనులు)

బషీరు ఆహమ్మదు సయ్యుద్దగారును మరికొందరు సభ్యులు శ్రీ వెంకయ్యగారి ప్రసంగము తామెల్లరు తెలిసికొన కుతూహలము యెన్నామనియు అంగ్లములోనికి తర్జుమా జేయించి చెప్పవలసినదిగ కోరిరి.

అధ్యక్షులు:— సమాధాన మొసంగుచు పభయందు ఆంధ్రములో ముట్టాడువారేగాక ఆరవము, మళయాళము, కన్నడము మున్నగు వివిధభాషలు ముట్టాడువారు గలరనియు,

4496

అత్యధికనంఖ్యాకులచే నామోదింపబడుట

కార్యనిర్వాహకసభ్యుల తగ్గించుటనుగూర్చి చర్చ
నిన్న మధ్యాహ్నము ఫూహా రాజంతురు చిన్నపురి కాసన
సభ తిరిగి సమావేశమైంపుడు ఆంధ్రరీతికానము విషయములో
ఫూనికల్ కమిషనునా రాసెడిన యుద్దేశముగూర్చియు, కార్య
నిర్వాహకసభ్యులసంఖ్య తగ్గించుటనుగూర్చి చర్చ జరిగెను.

“కార్మనిర్రాహకసభ్యులసంఖ్య”

“కార్యనిర్వాహకసభ్యుల సంఖ్యను 1 ముత్యము నా
జునుస్థానములలో ఒక స్థానమును తీసివేయుటనుకూర్చి చట్టం
చట్టకై కార్యనిర్వాహకసభ్యులు (నాంబు రు 42, 200 లను
రు 100 ల చేర్చింపుమని శ్రీ అర్జునస్వామి ఉదయరునా
రుపపాదన గాకంపురు సీనియరు మినిష్టర్ల పలునరున లీ
సభ్యులందు కలంపబడినయ్య, పరిపాలనావ్యయ మధికమగు
చున్నందున మును తేర్చింపుటకై నాలుగుస్థానములం
దొకటి తీసివేసి టూమల్లోకమనియ్య, మువ్వనసభ్యులలో నై
నను పని చక్కగ నిర్వహింపబడగలదనియ్య పట్టిరి.

శ్రీ ఆర్. శ్రీనాథయ్యంగారు ఉపపాఠనను బలపరచుచు కార్యనిర్వాహకుల లిఖితురేయింపింపి చూపినది.

శ్రీ. సి. వి. చెంకటరమణయ్యగారు ఈ విషయమును సంస్కరణచుటతో ముడిపెట్టకదనియు, కార్యనిర్వాహక సభ్యుల స్థానములను మాణింటికి క్షింపుచుటనుగూర్చి ప్రభుత్వము నా రీయోజననంతరములనుండియు ఆలోచించుచునే యున్నారనియు, సంస్కరణములకు పూర్వము ఇరువురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులను గవర్నరును నేను నల్లూరు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, మువ్వరు మొత్తము గలసివేయుచున్న పని నింతకంటెను నిపుణుడుగ నిర్వహించియుండిరనియు, సభయం జేకగ్రీవముగ నామోదంపటచేసి నీవిషయమునందు ప్రభుత్వమువారిట్లు తూర్పించావను వహించరాదని పత్కిరి.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. సామిగారు:—ఉపపాద్యక్షమహాశయము ఈవిషయము నుపపాదించుట కిది తరుణముగాదనియు, కార్యనిర్వాహకసభ్యులనే తీసివేసి, భాగీరథీయులు స్వపరిపాలన గావించుకొనుటకు ప్రయత్నింపుమండ నీయుపపాదన గావించుటకును యుక్తియుక్తముగ లేదనియు, నిన్నటిదిమమే రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలననుగూర్చి ఉడ నురుగాను ఉపపాదన గావించుట పంభాగ్యమనియు, ఉపపాదనయైనను ఇరువురు సభ్యులంపలయుననియే ఉపపాదన గావించబడి యుండవలసియుండెననియు, నూతన పంపకరణములకును పృథ్వీయకొరకును ఆంగ్లేష జనప్రభువున నీ సమయమునందు ఈ యుపపాదన గావించుట సముజ్జవముగాదు గావున ఉపసంహరించుకొనవలసిన దని ఉపపాదకలను కోరిరి

శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశ్యేర రామగౌరవాడ వై యభి
ప్రాయములనే వాటిలుచున్న కార్యవిర్యాకవ్యము నంతను
శ్రీశివయలయనని ప్రయత్నించుచుండ, మితవాదులలో మిత
వాదులు నయితము రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనను వాంఛించునపు
డీ యలంపాదన ఆనవధర మని పత్రిక.

శ్రీ కె. జాటిరెడ్డిగారు, పి. భక్తవల్లభునాయుడు
గారల పూర్వీక పితృల వనరణ ఉత్సవం నిమిత్తము
బ్రహ్మ.

ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము

“ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర” నిర్మాణావశ్యకతను గూర్చి
కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు శిఫార్సుగావించి తగిన ప్రయత్నముల
ను గావించుపడుటలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారి యుపేక్షను
చర్చించుటకై, రు. 42,000 ల గ్రాంటును రు. 100 ల వేత స్థిర
పనుసినదిగ శ్రీ. అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుగారు ఉపపాద
న గావించును ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణాదోశనయొక్క పూ
ర్వచరిత్ర నంతను వివరించి, ఈ తీర్మాన మీ సభలో చాదా
పు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడినను ప్రభుత్వమువారు ఎట్టిచర్య
ను పైకానక సభవారు గావించిన తీర్మానమును, ఆంధ్రులయొ
శయుమున ప్రోటికరించినయు, కాననసభివాక్తి తీర్మానమును
కేంద్ర ప్రభుత్వమున కంపుట తప్ప తమ శిఫార్సును పంపకుండు
టలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కాననసభను నిరాకరించెనయియు
పత్తి నైత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము వలన గలగ గల లాభముల
నొక్కి చెప్పిరి.

శ్రీ. పిల్లలమర్రి ఆంజనేయముగారు ఉపపాదనను బల
పరచుచు (పభుత్వమువారి తాత్పర్యము, యుపేక్ష, నిరాదరణ
భావములను తీవ్రముగ నిరసించిరి.

౧౧౧౧. పి. క్షేత్రపతిశ్రీ గారు మాట్లాడుచు లెన్నరాష్ట్రము
 నందే ఆంధ్రులు, తమిళులు మున్నగువా రందరు గలసియుండు
 చలన ఒడొదలందు శుష్కాద్భావ మేర్పడుననియు, (ప్రత్యే
 కాంధ్రరాష్ట్ర) నిర్మాణములన పరిపాలనావ్యయ మత్యధికమై
 (ప్రజలపై పన్నులబాధ అధికము గాగలదనియు, దత్తమండల
 ములనాన చాలాభాగము (ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర) యన కనుకల
 ముగ లేరనియు, స్వరాజ్యము వచ్చునరకు నీవిషయమును నిలిపి
 యుండుట యుక్తమనియు పల్కిరి.

శ్రీ. బి. విశ్వనాథాచార్యులు ఉపసాదనను బలపరచుచు ఆంధ్రరాష్ట్రము విర్జీయవనశీల ఉత్పాదకము ప్రత్యేక రాష్ట్రము విర్జీయవనశీల కవకాశము గలదనియు, భూమిప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజన అవశ్యకముని పేర్కొనిరి.

శ్రీ బి.కె. వెంకటరత్నం సి. రామసోమయాజుల శాసన
సా. క. శ్రీరత్న ఆర్ట్స్ హిస్టోరికల్, సి. ఆర్. పార్క్
పాఠశాల ఆధ్వర్యంగా కె. వి. ఆర్. హిస్టోరికల్ అండ్ సైన్స్
బలపరచుచు ది. బి. కేసెన్లెకా వారలకు తన సమాధాన
ము లావంగిరి

గాలి రివియూ పథుడు చూట్టాడును ఈ విషయముక
ఆంధ్రరాష్ట్రమునకే సబంధించినది గాదనియు, భారత దేశ
మందు భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రము భజనము గావించుటను
గూర్చి కేంద్రప్రభుత్వమునారు విచారించుచున్నారనియు కాన
న సభనారి తీర్మానము కేంద్రప్రభుత్వమునకు పంపుచున్నామ
నియు పల్కిరి.

పిమ్మట ఉపపాదనపై పోల్ గె. కోవగ 44 అనుకూలురు
20 ప్రతికూలురు 28 కరుణుల కో ఆమోదించబడినది.

కాంగ్రెసు పక్షమువారును, నూతనముగ ఏర్పడిన స్వతంత్ర జాతీయవాదులను జుప్పిన పక్షములూ సర్. ఏ.పి. పాత్రోలి. మునిసామివాయుడు ఖాదరు మొహిదీనుగార్లు మంత్రి వర్గ పక్షమునందు జాగర్లమాడి కుప్పసామిగారును అనుకూలముగ వోలుజేరి.

శ్రీ పానుగలురాజా, క్రీష్ణా నాయుడు గార్లు తలసుల
తో వోలు చేసిరి.

(చచ్చ తూర్తి వివరములు రేపటి పత్రికలో ప్రకటిం
ప బడును.)

ప్రేడ్ యూనియన్ రాయబారము

బాంబాయి, మార్చి 17:—అంగ పార్లమెంటు సభ్యులైన
 ప్రధాన మంత్రి మోక్షునంద్ర దొరగారు శ్రీ డి. యూ. సి. యస్. కాం
 గ్రెసు వేడుకలను రాయబారులుగ వచ్చి బాలంగు నెలలంది శ్రీ
 సీ. సీ. యు. తిరిగి వెళ్ళుచు భారత క్యాబినెట్ వారి సభ్యులను
 ప్రేమము, మైత్రీ చేయుచున్నారు. “మిత్రభక్తి మైన భారతభం
 గమున విక్రీణి యానందముతో పర్యటించు గావించితిమి నిజ
 ముగా మిత్రులము యన్నిచి నముల నదృశ్యమైనది. భారతదేశస్థా
 రాగ్యము (వపంపమునంతటికిని దిగ్భ్రాంతి గలిగించెను. దాచరి
 తయు పొగడవనినదిగా నుండెను. ప్రస్తుతము భారతదేశము
 ముక్కు దారిద్ర్యము, దౌర్భాగ్యము గూడ అదృశ్యముగా నే
 యున్నది. మేము మీదురవసనచరించి యంతయు శ్రీ డి. యూ.
 యును సభవారికి నివేదించెదము. మీరంతయుకలసి మీవిధ్యు
 యును నెరవేర్చితిరేచి, మాకర్హమును మేముచేసెదము. వి
 మత్యమును, రాజభక్తియు, స్థిరశ్రమమును ముఖ్యములనినమ్ముడు,
 భారతకార్యము భారతభండముయొక్క సాభాగ్యమున నెక్క
 గా పొల్లునదన గాక యిది జూరువున్నాము ఆ. (వె.

సామాజ్య పార్లమెంటరీ సంఘము

ధిల్లీ, మార్చి 17:—ఈ సభ్యులు యొక్క భారతకాళి
వ లేదిన కనడాలో జరుగనున్న సభకు 4 ప్రతినిధుల నెన్ను
నుటకు కూడును. (ప్రాతినిధ్యమునకయి తీవ్రమున పోటీ
బడు. అన్ని పార్టీలవారును పాల్గొనెదరు. (అ. ప్రె.)

రిశేషులైన సింహపభ్రువుగారి శాదము

కలకత్తా, మార్చి 19:— సింహాప్రభుత్వ గారే శ్రావ్యము
హృదయపూరితముగా ననుసరించి నిన్ను అతనిగృహమున జరిగెను.
నేనులు వచ్చియుండిరి. రవీంద్రబాధు తాతగారు నేను
ప్రభుత్వమున పరిశోధనాజాగ్రత్త బి. సి. బాసుగారు ప్రా
ధికారమును ముగించుచు, సి. సి. ఘోష్, బి. బి. ఘోష్
మన గృహమున వచ్చియుండిరి.

భూ. కలపము

హైదరాబాదు, మార్చి 17:— హైదరాబాదు నై బాని
నా తావరికా కార్యాలయములో 10-45 గంటలకు యిచ్చ
కి 6,000 మేక మాతముల నొకకొప్ప భూకంపము జరిగిన
గా కనిపెట్టుచు దెను. (ఆ. పే.)

బెంగాలు శాసనసభ

కలకత్తా, మార్చి 16:—కలకత్తా శాసనసభలో మంత్రుల
యొడ విశ్వానరాయన్ తన తీర్మానము నువహించిచుటకై అబ్దుల్
కరీంగారు ముందుగా తెలియజేసిరి.

కలకత్తా కావనసభలో జేయిక్లలోని నేరకుల నెటి
 త్కెంటులకొరకై బడ్జెటులో కోరబడిన ఖర్చుమొత్తము 28
 లక్షలలో నామకః కొంత మినహాయింపును కోరుచు వీ. కె.
 బోమగారు రాజ్యముపై దీలను సరియైనరీతిగా చూచుటలేదని
 గవర్నమెంటువారి చర్యను విమర్శించి ఖండించిరి.

బోనుగాడు కోరినమివహించియుండు అధిక సంఖ్యాక పథ్య
లచే ఆమోదింపబడినందున నైగను.

జైలు, కన్విక్టునెజిల్ మొంటు శిక్ష కక్షింద వినియోగించుట కేరగబడిన మొత్తమును ఒకరూపాయకి తగ్గింపవలెనని శ్రియుత జే. యల్. బెన్జెమిన్ గారు ప్రతిపాదించును కారాగారములందు రాజకీయ నేరగులను జన్మితిని విపులముగ పరీక్షించిరి. రాజకీయ నేరగులను ప్రత్యేకపు గదులయందు నుంచినవియు, రాజప్రోహ మను నేరము మోపబడి బంధితుల గావించినవారలకు కారాగార ములందు గల ఇతర నేరగులవలెగాక ప్రత్యేకవిధముగ జూడ బడుచున్నారని తెల్పి వీరలను ప్రత్యేకగదులయందు నుంచుటకు గల కారణమును తెలుప వునరి. వీరి విషయములలో రాజకీయ కాలపాటు కలగజేసికొనిరనియు, వీరలతో ముచ్చటించుట కిచ్చ గలనా రే తెంచినప్పుడు నీ వి డిల నుంచినవిధమును దెల్పిరి. భార తీయుడై జైలున కధికారిగా నుండుటవలననా ఈ ఫరీసితులు పంభించినవి? (సిగ్గు, సిగ్గు అనుకేకలు) జైలులోనున్నందు లేవట్టి కతిరమొనకిట్లు వీరలకు విధింపబడిను. జైలు అధికారిగారు న్యాయబుద్ధితో సజముగ ఈ విషయములను విచారించెద మని వాగ్దానముజేసినచో ఇంకను విపులముగ నీ విషయమునుగూర్చి చెప్పగలమనిరి. ఈ ఫరీసితులకు బాగుచేయుటకై కష్టతరముగా నున్న కన్విక్టువారలకు విధానమును పత్తెరచు తొలగించవలసినదని చెప్పి అట్లు చేయుటకు ధనమును సమకూర్చవలెను. లేనియెడల తమపదవులకు రాజీనామాలనైన నీయవలెనని చెప్పిరి.

శ్రీయుత బి. కె. బొనుగూరు రాజకీయ కేసులను
గూర్చి జైలుకు మిట్టివారు చేసిన పరిహారను ఆచార్యుని బెయ్యి
టకు పూర్వము ప్రభుత్వమున రు కొనవనభయొక్క అభిప్రాయములను వివరించినదనియు, అట్లు చేయనియే పరిణామములను
దశాంశి విశ్లేషణకును దిగిరి.

నాడియనువారాజుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు జైలు నందు మార్పులకు కలుగజేయుటకు ధనలేమియే కారణమనియు. రాజకీయనేర్పణ వితరణలతో పంభాషించుచున్నాడు సి. ఐ. డిల నేర్పరుచుచుండు తమ కేమియు దెలిపచుననియు జెప్పిరి. జాంకెటు కిక్కును పూర్తిగ ఖండించును. ఈవిషయమందు గల నిజసిద్ధిని తెలిసినచో తీవ్రమగు చర్యను దీసికొందునని నుడివెరి.

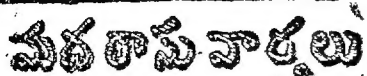
వోటునకు బెట్టుగా బెనర్లీగారి తీర్మానమున కనుకూలముగ 44 గురువు, ప్రతికూలముగ 41 రువు వోటుచేయుచు తీర్మానము వెగెను.

స్వరాజ్యసమక్ష సభ్యులు చాలి అభివృద్ధిచేసి, బంగాళా జిల్లా జైలరీవాసము ఖండించుచు చర్యజరిగినదివలన వోలునకు రైల్వే 48 మంది సభ్యులు అనుకూలుముగను 4 మంది ప్రతి కూలముగను వోలుజేముబుచే ప్రభుత్వమువారలకు మరియొక అవధియుము నాటిలెను. అదుపరి వోలునకిరికరింప గల దినుంచుచుగూర్చి సభవారు చర్చించుచున్నారు (శ్రీ. వె.)

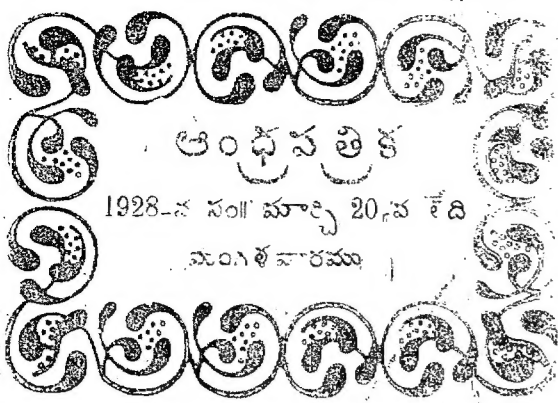
రాజీనామానిచ్చిన మృత్యు సభినందించుట

మధుర, మార్చి 18:—మధురలో మయినందపయ్యతో
 వారాయనాస్వామిఅయ్యరు వారి యగ్రావనాధిపత్యమున నొక
 పథజరిగెను. ఆపథియందు తమ మంత్రిత్వమునకు రాజీనామా
 వచ్చినమంత్రుల నభినందించిరి. వారి ధైర్యమును ప్రశంసపంపు
 యును బహిష్కరించుట సిద్ధకంకణులైన ప్రజలకు చేయూత
 కౌసగించుటకును వారిని వేసేళ్ల కొనియాడిరి. గవర్నరు ను
 వారాయనగారచర్యను ఖండించిరి.

కాననసభ్యులు తమయొక్కయు, కాననసభ్యులయొక్కయు గౌరవమును కాపాడుకొందురుగాకయని కోరిరి. తమకాననసభకు ప్రజల యాత్మగౌరవమును కాపాడుదనికోరిరి. కాననసభలో తమయల్లిప్రాయములకు పుష్పముగాచేప్పి నుబ్బి కామును, ముత్తభూమిదలి, నేకురత్నంబియ్యర్ గారిని తమముద్రోగములకు రాజీనామానిచ్చునట్లు చేయమనియు, సై నునస్ సంఘ బహిష్కారమును కొనసాగించుటయందు తమదృఢ నిశ్చయమును వెల్లబుచ్చుమనియు తీర్మానించిరి.

చాది పోతు

పన్నుల చట్టము

అధికారి

భారతశాసనసభలో ఆర్థిక చట్ట మంగీకరింపబడినను, ప్రజాప్రతినిధులలో సభికసంఖ్యాకులు చట్టపరివర్తనము కోరెరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారు ను జాతీయపక్షమువారును ప్రజలకోర్కెలను సగల పరచినగాని సప్లయల కంగీకరింప వీలులేదని స్పష్టపరిచిరి. మిగిలిన పక్షములవారు లోపల నటులనే భావించుచున్నను అంతదూరము బోవుటకు వెలుచిరి. ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుచో, పరిపాలనము స్తంభించునేమోయని వీరికి భయముగలదు. ఈయూహ సరిగాదు. ఏలన, ఉపప్రభుత్వ పోర్టోఫోను బోలు కొన్ని పన్నులు తొలగినను పరిపాలనము కొనసాగకబోదు. ఇంతయగాక ఎట్టి ప్రతిష్టంభనలు జరిగినను దానిని ఎదుర్కొనుటకు సంస్కరణచట్టము ప్రభుత్వమున కవకాశ మిచ్చుచున్నదని బ్లాక్లెట్టుగారు తృణీకారముగ బలికిరి. సైనికవ్యయము కార్యనిర్వాహకసభ్యుల భత్యములు సైమను కమిషనుఖచ్చి ఇండియామంత్రిఖచ్చి మున్నగు గ్రాంటులను రాజప్రతినిధిగారు పునరుద్ధరించి యుండలేదా? పన్నుల చట్టమునుమాత్రము వీరు పునరుద్ధరింప జాలరా? 1914 సంవత్సరమున ఆర్థిక చట్టమును శాసనసభ వారు నిరాకరించినపుడు రాజప్రతినిధిగారు నిరాకరింపలేదా? అట్టితెరి, శిన్నా, సర్ పురజోత్తమదాసు ఛాకురుదాసు ప్రభృతులు వెనుకాడుట కేమికారణము గలదో తెలియదు. ప్రభుత్వవిధానపు లోపములను కాంగ్రెసుపక్షమువారివల్ల వీరును గుర్తించియే యున్నారు.

ఈమారు గావించిన ప్రసంగమునందు, ప్రభుత్వ విమర్శననునందు పురజోత్తమదాసుగా రేమాత్రము వెనుదీయలేదు. ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుట వలన, శాసనసభవారు తమ యసమృత్తిని మరియొకమారు దృఢముగ నెల్లడి జేసెడివారు. సర్టిఫికేట్ల మూలమున పరిపాలన మెటుల కొనసాగుచున్నదో శాసనసభ్యుల యభిలాషలు యెటుల నిరాకరింపబడుచున్నవో బలవత్తరముగ దెలుపుటకు వీలయ్యెడిది. ఫలిత మెటులున్నను, మూలవ్యాప్త నైహూ, లజపతిరాయి గారలు ప్రభుత్వవిధానమును కడునష్టరథతో విమర్శించి, ప్రతేచ్ఛను అనందగముగ నెల్లడిజేసి నందులకు, దేశము వారికి కృతజ్ఞత జూపక మానదు. మూలవ్యాప్త గారు సూచించినటుల, బడ్జెట్టునందు కొంత నిలువ గనుపించినను, అయ్యది హెచ్చుపన్నులవలన జరిగినదేకాని, వేరుగాదు. నిలువ యన్న సంవత్సరములలో నైనను, పన్నులను తగ్గించుట ప్రభుత్వ భర్తము గాదా? ప్రభుత్వపు ఖర్చులను చాలవరకు తగ్గింప వచ్చును. మిలిటరీఖర్చు ఏబదికొట్లకు

తగ్గింపవచ్చునని, ఇంచీకేపు ప్రభువు వెనుకనే తెలియుచుండ, 66 కోట్ల ఖర్చును నిలిపియుంచుట ఎంత యక్రమమో దెలుప నక్కరలేదు. ఇది మున్నందు తగ్గుటకు మారుగ, హెచ్చెడి సూచనలు గనుపించుచున్నవి. పిల్లింగు 6 పెన్సుల మారకము వలన, వాణిజ్యము ఊడచెనని, జోన్సు అను యూరపియను సభ్యుడు గూడ నుడివెను. ప్రతేచ్ఛకు వ్యతిరేకముగ ఋణము దీసికొను చుండు నెడల, ప్రజలు దానిని నిరాకరించెద రని, మూలవ్యాప్త గారు స్పష్టపరచిరి.

సైనిక కార్యదర్శి యిటీవల ముచ్చటించుచు, హిందూదేశమును వెలుపలినుండి కాపాడుటకే గాక, దేశము లోపల శాంతిని కాపాడుటకుగూడ బ్రిటీషు సైనికు లవసరమని నుడివెరి. వీరి నుడువులు భారతీయ సైనికులచట్ల అవిశ్వాసమును కనుబటచుచున్నవి. హిందూదేశపు ఖర్చును కొంతవరకయినకు తగ్గించుటకు, స్కీ-కాకమిటి సిఫార్సులు అనుకూలించునని యూహించుచుండ, అవి మూల ప్రయోజనము. రిజర్వుబ్యాంకు చట్టము బ్లాక్లెట్టుగారిచే నిచ్చులము గావించబడెను. ఏవిధమున జూచినను, హిందూదేశస్థితి దుస్సహమగుచున్నది. శ్రీనివాసయ్యగారు చెలిపినటుల, ప్రస్తుత పరిపాలనము స్వపరిపాలనముగాని సుపరిపాలనముగాని, గాకున్నది. ఏసంఘమువారును, ఏరాజకీయపక్షమువారును గూడ తృప్తిజెడకున్నారు. లజపతిరాయిగారు సూచించినటుల, జనసామాన్యపు దారిద్ర్యస్థితిని గమనించువారు కనుపింపలేదు. ఆర్థిక సభ్యుడు గొప్పవిషయముల గూర్చి ప్రసంగించును గాని, జనసామాన్యస్థితి నెత్తుకొనడు. వీరి దృష్టికి ప్రజాసామాన్యము గోచరింపదు. ఇంగ్లండులో ఆర్థిక సభ్యులు ప్రజల స్థితిని సమగ్రముగ వివరింతురు. బాధ్యత లేని హిందూదేశమునందు వీరి స్థితిని గుర్తించవలసిన యవసరము, ఆర్థికసభ్యునికి కనుపింపకుండుట వింతగాదు. ఆర్థిక చట్టమునకు దేశనాయకులు ప్రతికూలముగ ముచ్చటించినందుకుగాను, ఆర్థరుమూరుగారు భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హులుగారని గర్జించిరి. ఎట్టి యక్రమములు జరిగినను, ఎట్టి పన్నులను విధించినను, తలయొగ్గి యుండుటయే, స్వపరిపాలనార్హతకు లక్షణము గాబోలు.

మూరుగా రెటుల భావించినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారి వైఖరిని సాగరిక ప్రపంచము కొని యాడుచున్నదని, పండిత మోతీలాల్ నైహూ గారు యూరపుకు బోయిన పిమ్మట కనుగొనిరి. నప్లయిల నడుగక పూర్వము ప్రజల కష్టములను నివారింపవలయునను సిద్ధాంతము, ఎల్లెడల నామోదింప బడుచునే యున్నది. హిందూదేశము నందలి యూరపియను అధికారులకును అసధికారులకును మాత్రము ఇది వివేకముగ గనుపించును. వీరికి సర్టిఫికేట్టులే శరణ్యములు. సర్టిఫికేట్టులను తరుచుగ ప్రయోగించుటవలన, ప్రభుత్వవిధాన నిరంకుశత్వము స్పష్టముగ బయల్పడుచున్నది. సర్ విక్రమ సానూనుగారుగూడ భారత శాసన సభవారిని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తృణీకరించుచున్న విధమున సహించజాలక బోయిరి. పటేల్ గారిపై గినిసి, బ్లాక్లెట్టుగారు సభ నుండి లేచిపోయి, శాసనసభను లజమానపరచిన విధమును సానూనుగారు నిరసించిరి. జోన్సు అను

యూరపియను సభ్యుడు పన్నులను తగ్గించ నందులకు ప్రభుత్వమును ఖండించెను. సానూను, జోన్సు గార్ల వాదము బట్టియే, పరిపాలన మెంత లోపభూయిష్టముగ నున్నదో గ్రహింపవచ్చును. జనసామాన్యమునకు పాటకులు బ్రట్టిలను సిద్ధాంతమునకు నిలువ నీడలేదని, లజపతి రాయిగారు సహేతుకముగ జూపగలిగిరి. సైమను కమిషనువారు నల్లజండాలును చూడనటుల నటించి, త్రాడు బాంగరము లేని వారల స్వాగతములకు మురియు చున్నారని, లజపతి రాయిగారు నుడివిన వాక్యములందు అతిశయోక్తి గనుపినదు.

అసోసియేటెడ్ మెనువారు చెన్న రాజధానికి సంబంధించినంతవరకు, సైమను కమిషను పర్యటనము గూర్చి పాక్షిక వార్తలను ప్రచురించి, ప్రజల యసమృత్తిని వివరింపకబోయిరి. శ్రీ ప్రెసు, వార్తలు లేకబోయినచో, రాజధాని వెలుపలివారిలో దురభిప్రాయములు వ్యాపించియుండెడివి. పంజాబ్ లో సయితము జోహుకు దార్లు తప్ప ఇతరులు బహిష్కారమును కొనసాగించిరి, లజపతిరాయిగారు దెలుపుచున్నారు. నల్ల జెండాలు యూదేగింపులు ఎక్కడబట్టినను జరిగెను. కాని, అసోసియేటెడ్ మెన్సువారు వీనికి ఏమాత్రము ప్రాముఖ్యమొనగకబోయిరి. ఇట్టి స్థితిలో అసోసియేటెడ్ మెన్సు ప్రచారమును లజపతిరాయిగారితోపాటు ఇతర నాయకులును నిరసించుట సహజము. ప్రభుత్వము వారు అసోసియేటెడ్ మెన్సువారికి చేతిదబ్బులిచ్చినను, ఇతర విధముల సహాయముజేసినను నొక్కటియే. కె. సి. రాయిగారు లజపతిరాయిగారి నుడువుల గాంచి ఆగ్రహపూరితులయిరి గాని, ఇందుకు మార్గ, అసోసియేటెడ్ మెన్సు వైఖరిని మార్పుట యవసరము. కాని ఇట్టి చర్యలవలన, దేశమున చిరకాలము భ్రమగొల్పుట దుస్తరము. బ్లాక్లెట్టు గారు సయితము హిందూదేశమున విశేష దారిద్ర్యము కలదని యొప్పుకొనిరి. కాని దీనిని నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారెట్టి ప్రయత్నముల నలుపుచున్నారు? శాసనసభవారు సూచించెడి ప్రతిక్రియలను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచో, జనసామాన్యస్థితి ఇదివరకే చక్కబడెడిది. వారందుకు సమ్మతింపకున్నారు. దేశమున ఆర్థికాభివృద్ధి జరుగుచున్నదని, బ్లాక్లెట్టుగారు శుష్కప్రమాములను బలికి ప్రయోజనములేదు. ప్రజలస్థితిని స్వయముగ కనుగొనినగాని, వీరికి నిజము తెలియదు. అంకెలను ఎటుబట్టిన నటుల ఉపయోగింపవచ్చును. ప్రజాశ్రోకలసి మెలసి దిరుగువారికిగాని దేశదుర్గతి ఎటులున్నదో గోచరింపదు. ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరింప సాహసింపని అసధికారసభ్యులు గూడ నిరాకరించుటకు సంసిద్ధులయిన వారి యభిప్రాయములతో నేకీభవించుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. ఒక్కసంగతిమాత్రము స్పష్టమయినది. శాసన సభలలో నెంతప్రతిఘటించినను విశేషప్రయోజన ముండదు. అధికార నిరంకుశత్వము వెల్లడియగుటకు మాత్రము కాంగ్రెసుపక్ష నిరోధ మక్కరకువచ్చుచున్నది. కాని, స్వరాజ్యసంపాదన కిదిఏమాత్రము చాలదు. స్వశక్తినే సాధనముగ నమ్ముకొనిన కాంగ్రెసు పక్షమువారు శాసనసభలవెలుపల విశేష కృషి నలుపవలయును. నిర్మాణవిధానమును చేపట్టి ప్రజలమధ్యనుండి స్వరాజ్యసాధము యుద్ధించు

విదేశవార్తలు

జినివిపులేఖా వివరములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:—జినివిపులేఖా గూర్చి క్రొత్తగా విచారణ సలహాలను రాంకే మగ్నో న్యాయాధికారి ద్వారా సమీక్షించారు. ప్రధానాధ్యక్షుడు జినివిపులేఖాను 1924 ఆగస్టు 8 తేదీన వ్యాపారములో స్వీకరించిన ఒక వ్యక్తి ఇంతరజాగారిని కలిగి ఉన్నాడని, జినివిపులేఖా (బ్రిటిష్) కమ్యూనిస్టు ప్రధానకార్యాలయమునకు బంపి రని, ఇంతరజా గారి లేఖన కలను సంపాదించిరి. ప్రభుత్వమునకు తెలిపి డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు సకలు సంపి. దానిని ప్రకటించిరి. ఆలేఖనసోవియటుప్రభుత్వము పంపింట్లు విచారణ గాను గూడ ఒప్పుకొనినది. ద్రోహునితో దానిని ప్రకటించిరి తెలిపిరి.

బర్మెక్ హౌడు ప్రభునకు

వాతము జేయుట

మనలుంటేడు-జ్వరము ఎక్కువగా నున్నదట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:—బర్మెక్ హౌడు ప్రభునకు వాతము జేసి మంచమెక్కెను. జ్వరము హెచ్చుగ నే యున్నదట.

ఇరాకు పరిస్థితులు

“ఇర్బిల్ నాదుగారు పెరిషియా గల్గుదగ్గర బ్రిటిషు

రెసిడెంటును కలిసికొనుట కేగలేదు”

“బ్రిటిషు రెసిడెంటు పోవుచున్నాడు”

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:—పెరిషియాగల్గుదగ్గర బ్రిటిషు రెసిడెంటు జామియను ఇర్బిల్ నాదుగారు ఒప్పుకొననందున, బ్రిటిషు రెసిడెంటు ఆ కడకు కంపుచున్నాడు. పరిగిల్గుదగ్గర నుండి పరిస్థితులను చూచుచున్నాడని తెలిపిరి. మెక్కాలోగారి ఇర్బిల్ నాదుగారు అసానమునగాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వప్రతినిధిని పూనుకొనినది నయమని విషయమై ఆలోచించెదరు.

ఈజిప్టులో తెలిగ్రాఫుకంపెనీ, మార్కెటింగ్ కంపెనీ ఏక మగుటచే ఇండియాకు భయములేవనియు ఇండియాకే గాక ప్రపంచములకును నుబంధించినవిషయమగుటచే ప్రభుత్వము వారు రేటు ఎక్కువ గాకుండ జూచెదరని విలుర్బక్ ప్రభువు తెలిపెను.

భారత కార్మిక పరిస్థితులు

బ్రిటిషు కార్మికసభ

లండన్, మార్చి 17:—పరివాండ ప్రతినిధి సభము వారు లండన్ లో ఇండియా పరిస్థితిని తెలుసు నారయు సభ్యులను సహజము 1928 ఇండియా (క్రైడ్) యూనియను ఆఫ్ ఇంగ్లండులో యున్న ఆఫ్ఫికంబే మంచినదియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ముఖేగాని భారతదేశమున జన సామాన్యము నిరీక్షింపబడునదియు, తక్కువ వేతనములనియు, పరివాండ పరిస్థితులు దుర్భాగముగ నున్నదియు మార్చిలో స్పష్టమగుచున్నది.

భారత పరివాండ పరిస్థితులకు సానుభూతినిజాపిరి. పలుకుబడిగల క్రైడ్ యూనియను యుద్ధమును కార్మిక యుద్ధమును నెలకొల్పినదనియు ఆంగ్లో ఇండియా కార్మిక వర్గమువారు భారత కార్మికవర్గమువారు ఎక్కువ సహకారముతో పనిచేయవలెననియు తీర్మానించిరి.

ఇండియాపట్ల బ్రిటిషుగా రవలంబించిన ఇంగ్లీషులను విధానమును ఖండించును ఇంకాక తీర్మానమును గావించిరి. సెమిన్ కమిషనును బహిష్కరించుటలో భారతీయులందరను ఏకగ్రీవముగ నున్నారనిరి. కార్మికపక్షమువారు రాయలు కమిషనుకు తోడ్పడుట తప్పనిది

తురుష్క ఆయుధవిసర్జన విధానము

సోవియటులకంటె ఎక్కువ సులభసాధ్య మైనది

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 20:—తురుష్క ఆయుధవిసర్జనవిధానమును టీ పెట్రోపాసు గారు తెలిపిరి. సోవియటువిధానముకంటె ఎక్కువ సులభసాధ్యముగను కొంచెము విలక్షణముగ నున్నదట. ఒకరిపై ఒకరు యుద్ధము సల్పరాదను ఒడంబడికలతో బాటు తెలుస్థానముగ నుండవలెనను ఆయుధవిసర్జన శక్తులను ముందరి రుషీయ గారు దొరుకుచున్నారు.

సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తమ ఆయుధవనలను, ఇతర ప్రభుత్వములవారు తమవనలను చీల్చివేయ నింగ్లండుగ నున్నచో, చీల్చివేయుటకు సిద్ధముగ నున్నారని తెలిపిరి.

సామ్రాజ్యసభ

హార్టి జాగుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కేఫుల్ ఫుక్, మార్చి 20:—సామ్రాజ్యముతో సంపూర్ణ సహకారముతో ప్రపంచముననే తన దృఢాభిప్రాయముని యుగాని దానిని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముతో జేయుట బడసని హార్టి జాగుగారిని. సహకారమునకుమందు తమకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండవలెననిరి.

1928 లో రాజప్రతినిధి

ఇంగ్లండు కేగరు?

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 18:—రాజప్రతినిధి 1928 లో ఇంగ్లండుకు జోవుట బహుశఃపడదని పండితైక్యును తెలుపుచున్నది. రాజులు విషయ విచారణపూర్తి అయి నిశ్చయము తయారుచేయుటకు ఇంగ్లండుకు జోవునపుడు వారిలో గూడ బోవవలెననుచున్నది. అపుడు క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగును క్రొత్త ప్రభుత్వ మేర్పడవచ్చును. క్రొత్త ప్రభుత్వముతో సంప్రదింపుటకు రాజప్రతినిధికి అవకాశముండు ననుచున్నది.

రాయలు దామనాకలో ఎదురు తిరగబడలేదనియు మల్టాజోవుట కెవరును నిరాకరించలేదనియు సైనికస్వాతంత్ర్యము నెవరిని ఖండించలేదనియు నాకాదరాధిపతి సార్వభౌమునితో జెప్పెను.

జర్మను సోవియటు వ్యవహారములు

జర్మను ఇంజనీర్లను విడుచుట

(బీము సర్వీసు)

మస్కో, మార్చి 18:—జర్మను ఇంజనీర్లను విడిచి పెట్టుటకు సోవియటు రషియనులు ఇష్టపడుచున్నారు. జర్మనులు వర్తక రాయబారములను రషియాతో మానుకొనటచే తక్షణము రషియనులు బలీరలు.

టోరీపక్షములో వెక వరుసలో మార్కండు సభ్యులు స్త్రీలను నియోజకాధికారము నీయకుండజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు.

క్రైడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ వారు సకడెవర్గరు పత్రికపై చర్యను దీసికొనెదరని దిలిచుచున్నది.

ఆఫ్ఫికరాజా నిన్న బుతుపర్యవకాలకు జారిరి.

లండన్ లో అయిదు ఆస్పత్రులందు స్త్రీలు, వైద్య విద్యార్థినులపై అత్యున్నత విధించుటచే ఆస్పత్రికి నామసిని సామ్యు నీయకుండ జేయుచున్నారు. అయిదు ఆస్పత్రులను బహిష్కరించుచున్నారు.

ఆరంభ స్త్రీస్టేటులో క్రొత్తగ వసురుగనలు బయలుదేరునట.

ఆయుధవిసర్జనసభ

తురుష్క ప్రతినిధి

లండన్, మార్చి 19:—తురుష్క ప్రతినిధి టిపికు పాసు గారు బోయిరి విజివిసోఫుగారు అతనిని వైమనలో కలిసి కొనిరి. సోవియటు ఆయుధవిసర్జన విధానమును చర్చించునపుడు సభ కేగెదరు.

చీనాపరిస్థితులు

షాంగ్ హై, మార్చి 18:—స్వాంగ్ కింగ్ లో విదేశీయులకు ప్రతికూలముగ ఆపకారముజేసిన దోషులను బహిష్కరించవలెనని యు, చీనాలో యున్న విదేశీయులకు భయములేదని ఆభయము నీయవలెననియు విదేశ ప్రభుత్వమువారు స్వాంగ్ కింగ్ ప్రభుత్వమును గోరిరి.

చీనాజాతీయ విదేశాంగముంట్రి విదేశ ప్రభుత్వములతో సఖ్యతను గోరుచున్నాడని తెలియజేసెను. విదేశ ప్రభుత్వముల వారు తమవరకులను చాలవరకు తగ్గించిరి. వస్త్రపరివారములో పరిష్కరించు విషయమును గూర్చి స్వాంగ్ కింగ్ ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నారు. తమకే క్రిక మించకుండ సహజముగ నిన్న ఆలోచించెద మనుచున్నారు.

పంజాబుశాసనసభవారు నైమను కమిషను బహిష్కరణముకూడని తీర్మానించినందులకు ఆభ్యర్థకుపత్రిక ఆభివందించుచున్నది. పంజాబులో వ్యవసాయ నిటివారుదల ఏర్పాటుల నుజూచి ప్రజలు ఉత్సాహపూరితులై గ్రేటుబ్రిటను సహాయమును కొని గూడుచున్నారనియు తెలుపుచున్నది. డిల్లీ శాసనసభవారు చేసిన పని బాగులేదనుచున్నది.

జిబ్రాల్టరులో క్రొత్తగ ఎక్కువమందియో క్రొత్త వారిని బాగుపనివారిని సమ్మెగట్టిన వారిని ప్రవేశపెట్టుటచే ఆందోళనము జరుపుచున్నారు.

యునైటెడ్ స్టేట్సు యుద్ధనాకా కార్యక్రమము వాషింగ్టన్, మార్చి 18:—యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రతినిధిసభవారు తమ యుద్ధనాకా కార్యక్రమమును ఆమోదించిరి. 274000000 డోలరులను ఖర్చు పెట్టెదరు.

ఈజిప్టు మంత్రివర్గము ఏర్పడినది

కెయిరో, మార్చి 19:—వాల్దెక్ నాయకుడు సహస్ పాసు గారు మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేసిరి సహస్ పాసు గారు ప్రధానాధ్యక్షుడు. ఇతడే జేషియంట్రి వాసిపాసు గారి గారు విదేశాంగముంట్రి.

అమానుల్లా రాజదంపతులు లండన్ లో వైమానికప్రదర్శనమును జూచిరి.

అమానుల్లా రాజా గారు జహంగీర్ నాయకుడు ప్రయాణము జేసెదరు. బ్రిటిషు యుద్ధనాకను టూప్ డో చేయునటుల ప్రయత్నించెదరు. అనగా మంచునటుల జేయునపుడు ఎటు లుండునో గ్రహించెదరట. అంతర్జాతీయ ప్రయాణము నింత వరకు ఏరాజును చేస లేదట.

సైమన్ కమిషను ఆల్లులు

భారత దేశము - జనీవా

భారతదేశమునుగూర్చి బ్రిటిషుపత్రికలు సైమన్ కమిషను బహిష్కరణ నిజపత్రికలు ప్రకటించునను జనీవాలో విస్తారముగ ప్రకటించుచున్నది జనీవాలో జర్మను డిజనీవాదనునది అధికముగ పంజాబిగల సైనిక ప్రతినిధి డింబ రలో మద్రాసులో జరిగిన వేషియమహాసభావ్యవ్రాంతమును దీర్చుచును, పంజాబునునట్టి విశేషము ప్రకటించెను.

సైమన్ కమిషను ఆల్లులు

ఆందోళనమునుగూర్చి వివరముగ వర్ణించబడినది. కలకత్తా, మద్రాసు చంబయిలో సైమన్ కమిషను ప్రవేశించినపుడు జరిగిన ఆల్లులను పూర్తిగ పత్రికలు ప్రకటించినవి.

బాల్టిమో, బర్మెక్ హౌడు ప్రభువు పరిజాన్ సైమన్ మగ్నో న్యాయుడు తనలబెట్టిన సంగతిని పెద్ద అక్షరములలో అందరిదృష్టి నాకర్చింపవలయు ప్రకటించినది. భారతదేశ విషయములందెట్లు ఎంతో ఆసక్తిని, జూపుచున్నారు. కత్తావాలమునుజూపుచున్నారు గాన దేశీయమహాసభావారు జనీవాలో అసభికారికియూ ప్రతినిధులను నియమించినటుల ఏర్పాటుజేయవలెను. అంతర్జాతీయ ప్రచారమునకు సెమిబరు, మే మాసములందు జరుగు జనీవాసమావేశకాలము మంచిది. కాన మననాయకు లీసయమై ఆలోచించు అవశ్యకత వ్యవస.

(ప్రత్యేకతంతరి)

టేట్ కౌన్సిలు

ఫిల్మ్, మార్చి 19:-

ఈ రోజు ఉదయము సభకుడి రెండుభుజులనెపు జరిగెను. సభలో హాజరైన ముఖ్యవిషయములలో జి. ఏ. సతేశ్వర్ గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ముఖ్యమైనది. అతీర్మానముది: "ఇ. హంతకములయందున్న భావతీయల నిలిగింపును విచారించుటకు యొక కార్యదర్శిని, అతని కొక అధికారుని నీయించునుని యీసభ గవర్నరు జనరలుగారికి నిర్ధారము చేయుచున్నది."

ఈ తీర్మానముపై మాట్లాడుచు సతేశ్వర్ గారు డిప్యూటీ మేంటర్యుక్ల చరిత్రనంతయు వర్ణించెను. మొదట నది చాలి జ్యోతిషాభి సంతోషముగా నుండెను. తరువాత వ్యవసాయము నకు మారెను. ఇప్పుడది విద్య, ఆరోగ్య శాఖాంతర్గతమై యున్నది. 25 లక్షల ప్రజలవిషయమై జాగ్రూగత విహించవలసిని కాఖ యంత్రాధికారముగా ముద్రబడుట భావముకాదు. మనపటి వరేగాక భారతీయులెప్పుడు విదేశీవ్యవహారములగురించి శ్రద్ధ వహించుచున్నాడు. ప్రత్యేక కార్యదర్శియు నతనికి కొంతకొద్ది నియంతులు మిక్కిలి యవసరముయై యున్నది. ప్రతిసంవత్సరము జరిగినపనిసూచించి నీవేదికల ప్రకటించవలెననియు, ఆంధ్రులకు మహర్షి గూడ నివసించిన నూచించెననియు, ఆయన వడిచెను.

ప్రభుత్వమున మాట్లాడుచు హెబ్బాసాహెబుగారు 20 సంవత్సరములనుండి ఖిలాదారులయందుల భారతీయుల విషయమై సతేశ్వర్ గారు చూపుచున్న యభిమానమున కతని నెంతయు స్తోమించిరి. వారు చెప్పినమాటలంద కిని మానీయములు. ప్రజలుగూడ నీవిషయమై హెచ్చు శ్రద్ధ వహించుచున్నాడు. భారత ప్రభుత్వమునా రీతివిషయమై శ్రద్ధ వహించుట లేదు. అతడు రెండుదాహరణములిచ్చెను. మొట్టికడిగా ఆ ప్రకాశము భారతదేశమునకును జరిగిన విడంబడిక. రెండవది అచ్చటి ప్రభుత్వము భారతీయులవిషయమై చూపుచున్న శ్రద్ధ క్రింద వాసకాస్త్రమంటివారు రాయబారమునాన సంగీకరించుట యదృష్టవశాత్తూ. ఈయొడంబడికలన రెండుదేశములకు నేపా మును వచ్చినమును గలిగెను. దీనిఫలితముగా దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు రిజిస్ట్రేషన్ 104 నెక్కును తీసివేయ సంగీకరించిరి. రెండవవిషయమై అనగా దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము భారతీయులయొడ చూపుచున్న శ్రద్ధను వ్యక్తికిరిం బటకు ఆయన ప్రభుత్వమువారు నెలకొనిన సయమించిన విద్యార్థిచారణ సంఘము నుదహరించెను. దీనికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగూడ ఇద్దరిని పంపిరి. వీరికెల్లి భారతీయుల అవసరములకు సంఘము నెదుటబెట్టుటకు చాలసాయము చేసిరి. తరువాత సాహెబుగారు ముఖ్య, కెల్లెన్ లో భారతీయులనిలిగింపును ఆదేశములయందు భారతీయుల యభివృద్ధికి చేయబడిన ప్రయత్నములను గురించి యు ముచ్చటించిరి భారత ప్రభుత్వము శ్రద్ధ వున్నకొనటవలననే అచ్చటకూలీ హెచ్చుచేయబడినది. తూర్పుఆఫ్రికాను గురించి మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారు హెబ్బాసాహెబు కవి మన్యెములు భారతీయుల మంచి నెట్టటకు చెప్పుకొనుటకు మహారాజాకుమారసింహయ్యు బాక్ గారిని పంపి నియు గారిచాలించి పనిచేసినట్లు తెలియపెట్టినవనియు చెప్పిరి తూర్పుఆఫ్రికా భారత సంఘము భారత ప్రభుత్వము నభినందించుచు నొక తీర్మానము గూడ చేసిరి ప్రభుత్వమువారు కెన్సెడను ఈ విషయమును శ్రద్ధ వహించు ప్రభుత్వములను భారతీయులకు మేల చేయునట్లు ప్రోత్సహించుచున్నాడు. 1925 సంవత్సరమున నొక ప్రత్యేకాధికారిని గూడ భారత ప్రభుత్వము నియమించెను. ఈ విషయమై ఉపపాదకుడు భారత ప్రభుత్వ మేమిచేయునని యాకురపడనకైరలేదు అతనికి తీర్మానమునందు అభిమాన మేకలకు సావకాశముగా ఆలోచించి తానుచేయదగినసాయము తప్పక చేతునని చెప్పెను. డబ్బులివయములో పనిచేసిన మొంత పనికిరాదో, అవికెక్కియు ను సతీపడికొందు ప్రభుత్వమునా రిఫ్యూడొనడతికి కట్టపడ బాలకపోయిన సావకాశముగూడ మంచి జరుగవని ప్రజలు నమ్మునను.

తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను సతేశ్వర్ గారు తీర్మానము నువసంహరించుకొనయ ఎమి గ్రేవెను కాఖపారికి ప్రతిసంవత్సరము మూడులక్షలు వస్తువు న్నవనియు, దానిలో 80,000 ఖర్చుపెట్టుట యొక్క-వగాదని యు నడిచిరి. పథివారియనుమతి తీర్మానము ఉపసంహరించు కొనబడెను.

రాబడి వస్తు చట్టము తగ్గవార పి. సి. డి. చారిగారికి డి. తీర్మానము నువ పాదించిరి. ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు అధికారులు వేయవస్తులు హెచ్చు గానున్నవని ఆభయముగాని, అపభయగాని, ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు ఉ ద్యోగియులు విచారించరాదనియు, సివిల్ కోర్టులు విచారించుట కధికార మియవలయుననియు, ఈసభవారు గవర్నరు జన రల్ గారికి నిర్ధారము చేయుచున్నాడు.

దీనివిషయమై మాట్లాడుచు చారిగారి విధముగా నుడిచిరి.

"ఈరోజున ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు ఉద్యోగియులే వాది యు, విచారణకర్తయు, సాక్షియు నగుచే నీవట్టమును మార్చవలసి వచ్చినది. దీనివిషయమై విచారించుట కేర్పడిన టా క్సేషన్ ఇన్ క్వెరీ కమిటీ నీవేదికలో నీ విషయమై బా గగానే వ్యక్తముచున్నది. కమిటీవారు జరుగవలసిన మార్పును నిర్ణయించి చెప్పలేదు కాని డాక్టరు పరాంజుగారు వ్రాసిన ప్రత్యేకరిపోర్టుగా కొన్ని కొన్ని మార్పులు సూచించినారు. ప్ర స్తవము భారతదేశమున ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు విధానము మిక్కిలి అ న్యాయముగా నున్నది. ఈ ఆధర్మమును సాగొట్టుటకు న్యాయ శాస్త్రమునందు కితకలైన జడ్జియును, సివిల్ కోర్టును ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు అపీల్స్ విచారించుట యొక్కటియే ఉపాయము. ప్రస్తుత విధానము అన్యాయముగా నున్నదిగాన నీమార్పు అవ సరము.

ఉపపాదన, బలవరులు జరిగిన తరువాత నైవాన్య సెంట్రలిజ్డ్ డివిజన్ గవర్నరు మొలటు పక్షమున మాట్లాడుచు, చారిగారు సూచించినమార్పు అవసరము లేదని చెప్పిరి సెంట్ర లుజ్డ్ అఫ్ టెక్సు, కమిషనర్ గానున్న టాటెన్ హాం గాం యభిప్రాయముగూడ నీటిదే యనిరి. సెషనల్ కోర్టులందుండి యు, అమృతసరములో కొద్దిమంది వర్తకులను, కివిల్ కోర్టు కావలెనని యనిరి. అధిక సంఖ్యాపక్షము యిష్టములేదు. ఈ సవరణ సెషనల్ యిష్టము లేనివారందరు న్యాయస్థానములకు దిగవలసి యుండును.

తీర్మానము పిగిపోయెను. చారిగారు తన సవరణవలెను బెట్టుమని బలవంతపెట్టె ను అట్లుచేయగా 11 నుండి అనకులకును 19 నుండి ప్రతి కూలరును నుండి తీర్మానము పిగిపోయెను. పథి రేపు 11 గంటలకు తిరిగి సమావేశమగును.

బంగారువెండివగైరా ఏలంనోటీసు

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములలో 1928 వ సం॥ జనవరి నెల మొదలు 1928 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెలవరకు వచ్చిన బంగారు వగైరా వస్తువు లు యాదిగువ కనుపరచినవాటిని 1928 వ సం॥ మార్చి నెల 30 వ తేది శుక్రవారం పగలు 12 ఘం టలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆ దినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయ బడును. యేలంలో సవాలు చేయగోరువారు దేవ స్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ. 100-0-0 యలు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసినది.

యేలములో సవాలు ఖాయపరచబడిన విష యమునుగురించి శ్రీవిచారణకర్తలువారి మంజూరు పుత్తరపు సాదరైనతేది లాగాయతు 30 దినము లలోపల సవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసు కొననియెడల వాయిదా మీరిన తేదిలాగాయతు 30 దినములవరకు న॥ లాట్లను, అమానత్తులో వుంచడ మగును. అట్టి రోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ. 2 యలు రెండుదాహరణలు బాడుగ చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల న॥ లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవ స్థానమునకు కలిగేనష్టమును క్రమప్రకారం అనల్ సవాలుదారు వద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు ధపా 1-కి 37 తుం॥ వంతున 1575
- (2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 8
- (3) వెండి ధపాకు 1000 తుం॥ వంతున 10839
- (4) వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు 2
- (5) హాళిరూపాయలు రు॥ 6040
- (6) తేగడరూపాయలు ధపాకు 1000వం॥ రూ. 2008
- (7) తేగడపైసాలు ఒకలాటుగా రూ. 850
- (8) తాంబ్రము ఒకలాటుగా శేర్లు 1312
- (9) రాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా శేలి 193

శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసుజీ విచారణకర్తలవారు.

మహారాణి శర్మిష్టాదేవి కళ్యాణము

అభినందనతంత్రీవార్తలు

మహారాజా సర్ తులారాపు మహాలక్ష్మరగారికిని మ హారాణి శర్మిష్టాదేవిగారికిని వివాహము జరిగినందులకు వారి సభిసంఘము కపర్తలా మహారాజా మున్నగు సంసాధానిక తులు పలువురు తంత్రీవార్తలను పంపిరి. ఇంగ్లండు, ఆమెరికా, ఫ్రాన్సుమున్నగు దేశములందరిమిత్రులుగూడ తంత్రీవార్తలను పంపుచున్నారు. కలకత్తా కాశి మున్నగు నగరములనుండి మ హామహోపాధ్యాయులు మున్నగు పండితులు పలువురు భద్రా వతుల నాశీర్వాదించుచు తంత్రీవార్తలను పంపిరి. చాల మంది కోటికొలది వర్తకులుగూడ వివాహమునకు వచ్చిరి. ప్రతికా విశేషాలతోను ఇకరులతోను మహారాజా సంభాషించెను. "నాపట్ల వయసు చాలినవారి కందరికిని నేను చాల కృతజ్ఞు డను. నేను కొంతకాలము యిందూరులో నివసించుచు ప్రజల యోగక్షేమమును విచారించెదను గాని నేనవి లో ఆరోగ్యము కొరకు విరోపాఖండమునకు వెళ్లవలసి యుండును, అదిగాక మహారాణి శర్మిష్టాదేవి యింకను ములపేగువ్యాధి (ఆ పెండిటిస్)వలన బాధపడుచు నీ యున్నది గాన నామెకు శస్త్రచికిత్సగూడ చేయవలసియుండునని తోచుచున్నది ఈ కారణములవలన మేము త్వరలో నైరోపాఖండమునకు వెళ్లవలసి వచ్చినచో భారతీయు లవ్యధా భావింపరని నేను నమ్మెదను. మేము మరల శిశికాలములో భారతదేశమునకు వచ్చెదము. పిమ్మట భారతీయు లందరికిని ముఖ్యముగా నాసంస్థానపు ప్రజలకును నేను నేపచేయ గోరుచున్నాను." అని మహారాజా మా విశేషతో తెలిపెను. (ఆ. (పె.)

బాపట్ల సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

వి. సి. నెం 68/1927

పిటిషనరు:—గోనగుంట రామస్వామి కుమార్తె కో దంపం. వసున్ను 50 వత్సరములు వైశ్యకులం, వర్తకశివనం, కనుకర్త.

కొంటరు పిటిషనరు:—నాదర్ల నుబ్బయ్య, మరి కొందరు.

1920 సం॥ ఆక్టోబరు లోని 30 వ తేదీ ననుసరించి వైననదరొంకబడిన పిటిషనరు యీ కోర్టువారివలన 1928 సం॥ మార్చి 14 వ తేదీన యిక్ సాల్వెంటుగా తీర్మానించబడి ను. ఋణదాతలు తమహక్కులకు, గుంటూరుజిల్లా అఫీషియల్ రిశిమరుగారియెదుట విశేషపర్యవేళల నని యిండ్లుయాలము గా తెలుపడమైనది. విడుదలకాలము 14-3-28 తేది మొదలు 1 సంవత్సరమువరకు.

పబ్లికాట్టు బాపట్ల, 15-3-28. వి. వెంకటసుబ్బారావు. అడివనల్ సబార్డినేటు జడ్జి.

మద్రాసు హైకోర్టు ఆఫ్

జూడికేచరులో

టి. సి. నెం 36/1928

ఇండియన్ కంపెనీ ఆక్టు ననుసరించి.

మద్రాసు హోమియరీ మిల్స్

లిమిటెడ్

వారివిషయములో కంపెనీయొక్క ఋణదాతలు ను, మద్రాసు జార్జిటౌనులో నెం 15 అరేబియన్ వీధిలో న్యా పారము స ఓకే బాడెస్ అందు కంపెనీ లువును, వారికి, 1928 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 29 వ తేదీన వైన నదహ రింపబడిన కంపెనీ యొక్క డివిడెండ్ చేయుటకుగాను, మద్రాసు హై కోర్టు ఆఫ్ జూడికేచరునందు అర్జీ దాఖల్ చేసియున్నారు. సదరు పిటిషన్ విచారణనిమిత్తం 1928 ఏప్రిల్ 5 వ తేదీకి వాయిదావేయడమైనది. సదరు కంపెనీ ఋణదాత లెవరయినను, సదరు వైండింగునకు యిష్టపడనివారలం, తాము స్వతహాగా గాని, పశ్చిమద్యారాగాని వాయిదాకోజాన హాజరు కావలెను. పిటిషను వకీలు కావలయువారలకు యీక్రింద సరి తకము చేసినవారియొద్ద తగుసామ్మ చల్లించిన బడయగలరు.

(Sd) Short Bewes & Co. 1928 సం॥ మార్చి 16 వ తేది నుదరాగ. పిటిషనర్ తరఫ్ అట్టర్నీలు. కా లేదభినందనములు, యష్టపడి.

నటుల జూడవలయును. ఇందుకు సంతకార్యదీక్ష, కలసికట్టుతనము, ఆత్మవిశ్వాసము మున్నగు లక్షణములు ముఖ్యవశ్యకములు. బ్రిటీషుపక్షములలో నేదియు హిందూదేశమునకు తోడ్పడుననుట కల్ల. హిందూదేశము తనకాళ్ళవైతాను నిలువబడ గలిగినపుడు అన్ని పక్షములును వానియంతట యవియే సుముఖభావము జూపును. బ్రిటీషువారి ఔదార్యమే 1917 సంవత్సర ప్రకటనమునకు కారణమని బ్లాక్స్టుగారెంత జెప్పినను, నమ్మకము గుఱురదు. అట్టి యాదార్యము పిమ్మట నేమయ్యెను? ఇది ఎటులున్నను భావి పరిణామము, ప్రజల వైఖరి చనునరించి యుండుననుట నిశ్చయము.

మంత్రుల వేతనములు : జస్తిసుపక్షద్రోహము

మంత్రుల వేతనములలో 100 రూపాయలను తగ్గింపవలయు నని సి. వెంకట రమణయ్యం గారు దెచ్చిన తీర్మానము జస్తిసుపక్ష ద్రోహమువలన నేటిదినము ఓడిపోయెను. జస్తిసు పక్షమువారు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయనిచో, తీర్మానము నెగ్గెడిది. సర్ పానగల్ రాజాగారి వాదము ఏమాత్రము యుక్తముగ దోషదు. సైమనుకమిషనును బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానమును జస్తిసుపక్షమువారిదివరకు ఆమోదించియుండిరి. మంత్రులరువును శాసనసభవారి తీర్మానమును గౌరవించుటచే రాజీనామా నీయవలసి వచ్చెను. డా॥ సుబ్రహ్మణ్యం గారీ తీర్మానము ధిక్కరించినను ప్రధానమంత్రిగ నుండుటకు నీలయ్యెను. ఇతర ఆలోచనలతో బనిలేక సైమను కమిషను బహిష్కారప్రశ్నకొర కయినను ప్రస్తుత సుప్రతివర్గముపట్ల అవిశ్వాసముజూపుట జస్తిసుపక్షమువారిధర్మముగాదా? కోయంబత్తూరుతీర్మానము ప్రకారము ద్వంద్వప్రభుత్వమును తొలగించుట కవకాశముగలిగినపుడుజస్తిసుపక్షమువారు అట్టియవకాశమునుతప్పకచేపట్టియుండవలసినది. అందుకుమారుగ జస్తిసుపక్షమువారు ద్వంద్వపరిపాలనముకొనసాగుటకే తోడ్పడిరి. పక్షబలము లేని స్వతంత్రమంత్రులను వీ రిదివరకు ఆక్షేపించియుండిరి. ఇప్పటిమంత్రివర్గమునకు వెనుకటిబలముగూడ లేకున్నది. ఇట్టి మంత్రులను నిలుపుటకు తోడ్పడిన జస్తిసుపక్షమునకు దేశము త్వరలో గుణపాఠము నేర్పకమానదు. ప్రభుత్వసభ్యు లిట్టిసమయములందు తాటస్థము పహించుట ధర్మమై యుండెను. అందుకు మార్గవారు ఒక పక్షము పహించి మంత్రులబాధ్యతను పూర్తిగ నిర్మూలించి రనుటకు సందియము లేదు.

నామి నేషనులు

శాసనసభలో నామి నేషనులను గట్టుజేసి, యుక్తవయస్సునచ్చినవారికి ఎన్నిక హక్కునొసగవలయునని, కాశ్మీర్ రావుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును, మదరాసు శాసనసభవారి రోగీకరించుట బట్టి, ప్రజాప్రతినిధులు నిశాలముగు మార్పుల నెటుల గోరుచున్నారో నిదితమగును. ప్రభుత్వపు నామి నేషనులు నిమ్నజాతులకు గూడ హాని గలిగించుచున్నవని, నిన్నటిదినము వారి ప్రతినిధులే యంగీకరించిరి. మధ్యపాననిషేధము నిమ్నజాతుల

కక్కరలేదని శివరాజుగారు చెప్పటకు కారణము నామి నేషను పద్ధతి తప్ప వేరుగాదు. వారికి స్వేచ్ఛ యున్నచో, ఇట్టి యసభ్యవాక్యముల నుచ్చరించి యుండరు. న్యాయ సహజానందగారును, మంత్ర వెంకయ్యగారును, నామి నేషను పద్ధతిని పూర్తిగ నిరసించిరి. జనసామాన్యమునకు ఎన్నిక హక్కు లభించుచో, పరిపాలనమును దేశభాషలలో నడుపవలసిన యవసరము గలుగునని, హరిస్వోత్తమ రావుగారు నుడివిన వాక్యములు సమంజసముగ కనుపట్టుచున్నవి. కేశవశర్మగారి కిట్టి స్థితి భీతిని పురి గొల్పుచున్నను, దేశభాషా పరిపాలనమే జరుగనుద్ధరించు ననుటకు సందేహము లేదు. ఇందుకు సంతోషించవలయును గాని, భీతిజెందనవసరము లేదు. మధ్యరాష్ట్రముల విద్యాశాఖ వారు, దేశభాషల ద్వారా గణపబడుచున్న విద్య ప్రజలకు లాభకరముగ నున్నదని యంగీకరించుచు ఆంగ్ల భాషకు సేవలన నష్టము గలుగుచున్నదని వగచిరి. ఆంగ్ల భాషాధరణ మునకై తగిన ప్రయత్నములు జరుగవలయునని గోరిరి తగిన శ్రద్ధ పహించుచో దేశభాషా మూలక విద్యవలన, ఆంగ్లభాషకు నష్టము గలుగజాలదు. దీనిని రెండవ భాషగ ఎక్కుడు సౌష్టవముగ నేర్పవచ్చును. ఒకవేళ ఆంగ్లభాషకు కొరత గలుగు చున్నను, దీనికై వగవ జనిలేదు. దేశభాషలద్వారా విద్యను వ్యాపింప జేయుటయే విద్యాశాఖవారి ముఖ్య ధర్మము. ఇంగ్లండులో, ఆంగ్లభాషపట్ల ఎక్కుడు శ్రద్ధపహించ బడును గాని, ఫ్రెంచి, జర్మను మున్నగు భాషల పరిచయము తగ్గినందులకు వగచెదరా? మదరాసు శాసనసభలో దేశభాషలలో మాటలాడెడి ప్రతినిధులు, ప్రజల కష్టములను వివరించుటలో ఆంగ్లభాషా కోవిదుల కే మాత్రము తీసిపోవుటలేదు. అందరకును ఆంగ్లభాష వచ్చినగాని, పరిపాలనములో పాల్గొన వీలులేదనుచో యుగాంతమువరకు వేచియున్నను, అది జరుగనివని. అందుచే, ప్రాతినిధ్యము విషయమున ఎల్లరకును సమానావకాశముల నిచ్చుచో, స్వాతంత్ర్య భావోద్దీపనము త్వరితముగ నుదయించును. స్వరాజ్యము అనతికాలములో సిద్ధించును. శాసనసభ్యులు నోరులేని ప్రజలకు ప్రతినిధులు గారనియు, ఆబాధ్యతనంతను తామే నిర్వహించు చున్నారమనియు, బర్కెట్ హెడ్డు ప్రభృతు లికమిద చాటుట కేమాత్ర మవకాశ ముండదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

మదరాసు శాసన సభవారు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును గోరి చాలకాలముయినను ఇంతవరకెట్టిఫలము గలుగకుండుట శోచనీయము. ప్రభుత్వమువారివిషయమై శ్రద్ధపహించరయిరి. నిన్నటిదినము శాసనసభవారు ఆంధ్రరాష్ట్రవశ్యకతను మరియొకమారు నిరూపించిరి. ఇకమిద ఆంధ్రు లీ విషయమై తీవ్రానోషన నలుపుట యవసరము. ఎట్టిస్వరాజ్యవిధానమును ప్రజలు తయారుజేసినను భాషాప్రయత్న రాష్ట్రవిభాగ మవసరమని కోరకమానదు. వివిధపక్షములవారును ఈ విషయమున ఏకీభావము జూపుచున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రవశ్యకతను అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము వారిదివర కంగీకరించి యుండిరి. రాష్ట్రములను భాషలబట్టి నిర్మించినగాని రాష్ట్ర పరిపాలనము ప్రజ

లకు విశేషలాభ మొనగూర్చదు. ప్రస్తుతపు కలగలపు రాష్ట్రములలో ఆంధ్రుల కోర్కెలు నఫలమగుట కవకాశ మెటుల గలుగుటలేదో ప్రత్యేకముగ వివరింప నక్కరలేదు. ఆంధ్రదేశపు అక్కరలు నివారణ యగుటలేదు. ఇక్కడ నీటివనములు సమకూరుట లేదు. శాసనసభలో దేశభాషలలో కార్యక్రమము జరగకుండుటకు భాషాభాగములన్ని యు కలసియుండుటయే ముఖ్యకారణ మగుచున్నది. రాష్ట్ర మేర్పడినగాని విశ్వవిద్యాలయ మభివృద్ధిజెందుటకు వీలుగనుపించదు. ఏవిధమున జూచినను ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర మొత్తత్వరలో చేకూరిన సంతలాభకరమనివిశ్వస్థమగుచున్నది. ఇందుకొరకై ఆంధ్రులు యావచ్ఛక్తి వియోగించుట ధర్మముగాదా? మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి తమ అభిప్రాయమును దెలిపి యుండలేదు. ఇట్టి స్థితిలో కాశ్మీర్ రావుగారి తీర్మానమును వీరు ఎదిరించుట మితగాదు. వీరు ప్రతికూలురుగ నుండుటచే, లోలోపల అనుకూలురుగనున్న నామి నేషను సభ్యులు తలస్థులుగ నుండవలసి వచ్చెను. సర్ పానగల్ రాజాగారు తలస్థులుగ నుండుటకు కారణము తెలియకున్నది. పార్థసారథి అయ్యం గారును, మునిస్వామి నాయుడుగారును తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేసి, చిత్తూరుమండలపు సుముఖతను వెల్లడిజేసినందుల కెంతయు సంతసించెదము. కన్నడులగు నాగన్న గౌడుగారును, ఉత్కలీలగు విశ్వనాథ దాసుగారును, రాష్ట్ర తీర్మానము నామోదించి భాషాప్రయత్నమాత్రమును బలపరచి, విశాలదృష్టిని గనుబజచిరి. డి॥ బి॥ కేశవ పిళ్లె గారి పప్పటికిని ఆంధ్రరాష్ట్రముపట్ల సుముఖులు గారయిరి. వెనుక దెలిసిన నిరర్థకవాదమును వీరు యిప్పటికిని విడువకుండుట శోచనీయము. రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన, ఆంధ్రులకును తమిళులకును మధ్య గల సఖ్యము చెమ నని వాదించుట, ఎంత సంకుచితపుటాహయో చెల్లవనక్కరలేదు. ఆంధ్ర, తమిళ రాష్ట్రములను నిర్మించుటచేతనే, ఉభయభాషాప్రజల యభివృద్ధి తప్పక చేకూరును. ఈసంగతిని కేశవపిళ్లె గారి రంగీకరింపకున్నను, తమిళ నాయకులు పలువురు ఆమోదించుచున్నారు.

మహాత్ముని పయనము

గాంధీమహాత్ముడు యూరపుకు బోవుట నిశ్చయమగుచో యూరపుకు ముఖ్యముగ గావలసిన సందేశము వారిద్వారా వెలువడు ననుటకు సందియములేదు. పశుబలముకన్న ఆత్మబల మంతశ్రేష్ఠమయినదో ఆహింసయు త్యాగమును ఎటులఅవినా భావసంబంధము గలవో, సత్యమును ఆహింసను ఆధారము జేసికొనినగాని ప్రపంచశాంతి సురక్షితముగ నుండుట కెటుల సాధ్యపడదో, గోచరింపగలవు. హిందూదేశ మోక్షము గోరుచున్నను మహాత్ముడు ప్రపంచవిముక్తినిహిత గోరుచున్నాడు. అందు కనుకూలించు సాధనములనే బోధించుచున్నాడు. హిందూదేశము భౌతికసంపదయం దెంతవెనుక బడియున్నను ఆధ్యాత్మికసంపదయందు ఏ కేశమునకును కొరవడ దని మహాత్ముని సచ్చార్మికమును వారియవదేశములను పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు తప్పక వెల్లడిజేయగలవు.

గో॥ డా॥ సుబ్బరాయనుగారు (ప్రధానమంత్రి) తా
నివ్వదును కావనసభవారి నిర్ణయములకు బదుడయ్యి ప్రవర్తిం
చుంటున్నది నుడిచిరి. సయిమునకమిషను ప్రజాయత్తకాఖిల
రిపాలనకును సంబంధములేదు. సంస్కరణలు ప్రభుత్వా
యత్త కాఖిలకు సంబంధించినవి ను
ము. నైమునకమిషను రాయలు కమిషను అగుటచే మం
త్రులు బహిష్కరపాడులై నను, ప్రజాయత్తకాఖిలవారు కమి
షనువారికి గావలసిన వివరముల డెలుపకుండు జేయ వీలులేదు.

రంగనాథ మొదలియ్యాడు, అతనిగృహస్థుని మొదలియ్యాడుగానె నను అట్లు చేయకలసి తలపడు.

తన మంత్రుల ద్వారా రాజీనామానిచ్చినపుడు నేను రాజీనామా నివృత్తమని కొందరాక్షేపించిరి. రంగనాథ మొదలియ్యాడు, అతనిగృహస్థుని మొదలియ్యాడుగానె రాజీనామా నిచ్చినపుడు నాతో సంప్రదింపలేదు. అట్టి తిక్క ను వారితోగలసి రాజీనామా నీకులేదని ఆక్షేపించుటలో ఆర్థ మేమి? అంతియగాక, నేను రాజీనామా నీకులేదని ఎట్లు కాస్త్రీయమో బోధపడుతున్నది. 1928 సం॥లో ఛేంద్రేశ్వర గారు మొదలగు మంత్రులందరూ రాజీనామా నొసగినను, బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రిగారు బాల్కన్ గారు రాజీనామా నిచ్చి యుండలేదు. అందుచే నా చర్యయు దాక్షిణ్యము మొదల యగుచున్నది.

నుబ్బరాయనగారు పిమ్మట ఆర్థిక విభాగమును గురించిన విమర్శలకు ప్రత్యుత్తరము పంపిరి. తన ప్రకటన, మాత్రం ఆర్థిక శాఖయంత్రుని బంధించదు. నా రాజీనామాను బాగ్యతగ విచారించి నిర్ణయించు కొనెద రనియు నుడిచెను.

నుబ్బరాయనగారు ముగించుచు, సభనాటికి తనయందు విశ్వాసమున్నదో లేదో స్పష్టముగ చెబువలసివచ్చెననియు, విశ్వాసములేదని చెలిపినచో సంతోషముగ రాజీనామా నిచ్చెదమని యు నుడిచిరి.

తుదకసరగారు నోటునకుట్టిగా 69 గురు ప్రతికూలముగ 46 గురు రసకూలముగను సమ్యుతుల నొసగిరి. 6 గురు తటస్థముగనుండిరి.

పిమ్మట గ్రాంటు అగీకరింపబడెను. సభనా రంతట ఫల సాధములకు లేచిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు

ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు ప్రధాన మంత్రిగారు గావించిన యాపత్సానములకు తమకును, తమతోడియుండు లిరువురకే ప్రతికూలముగ నున్నదనిపల్కిరి. ప్రధాన మంత్రిగారు సంబంధించినంతవట్టుకు చట్టవారతను కట్టములేచి మంత్రిలను తొలగించుటకు హక్కుగలదిగానున్నదిగావున సభనాటి తీర్మానములను తాముపేక్షింప నిచ్చునను వాదము అసాధరమైనది. సభయందెట్టి యనుచర్యయైతే, తాను నాచుకత్తయనుచును కొకపక్ష మనునదిలేని ప్రతిపక్ష్యుడును ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడి సంకీర్ణాత్మున మంత్రియై యుండవచ్చునని యావాదవాన?

“బ్రిటిష్ రాజనీతి పారంగతుడు”

రాయలకమిషను ఎదుట సాక్ష్యము నిరాకరించుటకు తనకుగాని నోడిమంత్రిలకుగాని ఎట్టి హక్కులేదని బ్రిటిష్ రాజనీతి పారంగతులగు నీమంత్రిగారు జెప్పిరి! (నవ్వు) ఈ యభిప్రాయ ప్రకటనమునకు నీకిగల మూలధారమేమి? ప్రధాన మంత్రిగారు పరిపాలించు మంత్రులు రాయలకమిషన్ సహకారము గావించవలయునని ఏ కాస్త్రయనందు విధించబడి యున్నది?

“ప్రతిజ్ఞాభంగము”

ద్వితీయ, తృతీయాశులు. నొక విషయ మడుగుచున్నాను. సయుమకు కమిషనుతో సహకారము గావించుటకు వీరిరువురు సంగీరించిరా లేదా? నీకి పూర్వము వీరిసాసముల నాక్రమించిన ఇరువురు మంత్రులకు సయుమ కమిషనుతో సహకారమును నిరాకరించిన కారణమునకే తమ పదవులకు రాజీనామా యొసగి తమ పక్షమును వదిలి వచ్చిరి. తాముగావించిన ప్రతిజ్ఞలకు తామే భంగముగావించియుండలేదా? తమ ప్రతిజ్ఞలకు భంగ మొనరించుటకు కొన్ని నెలలైనను గడచెదదని తలచితిని గాని రెండువారములలోనే తాముజెప్పిన విషయములకు తామే స్వస్తివాచకముల జెప్పిరి. మంత్రులీసభ యందు దేశమయొక్క ప్రతిభలుగానినో మరెవరి? అధికారవర్గపు నేతలు?

ప్రధానమంత్రిపై నుపపాదించబడిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము సభకు రాజాలకపోవుట తనయందు విశ్వాసమున్నట్లు నూచించుచున్నదిగాని ప్రధానమంత్రిగారు నుడిచిరి. ఇంతకు మును ఆసంగతమును ఆసంబధనగు విషయము నేరొకటియుండబోదు. తాము రాజీనామానొసంగక తప్పినదికాదనియు దీర్ఘకాలముచేయబడిన దానితో సమానమేమనియు నెను నట్టి మంత్రులరువులను జెప్పియుండిరి. అవిషయము నింతవరకు సత్యముగాదని యజ్ఞపుత్రేనవాచెనునది. కావున వారియంతటవారు రాజీనామా నొసంగిరి కావున దీర్ఘకాలముచేయబడలేదు రాజీనామానొసంగినవలెనే నెంతమాత్రమును సత్యములేదు.

“మదరాసు బాల్కన్ దొంగ”

ప్రధానమంత్రిగారు తిమ్మి బాల్కన్ గారితో పోల్చుకొనిరి తమకొక పదానముగాని, పక్షముగాని అనుచున్నముగాని లేని వీరాబాల్కన్ ప్రభువుగారితో పోల్చి చెప్పుకొనవలసినవారు. తమసానిమును బలపరచుకొనట కిరువురు సభ్యులకు నెరుకుకొనుటకై బాల్కన్ ప్రభువుగారు అస్పృశ్యుగారిల్లి చేరమాడుట నే నెన్నడును విచియుండలేదు. తానుప్రధా

నమంత్రిగ నుండిన నేతత్వమునుబట్టి యెవరగాని, ఎట్టివారైనను ఇతరులకు మంత్రులుగ దీర్చికొందనని నిబంధించబడి తిక్కగజి (బ్రిటిష్) మంత్రి మునిచ్చురుగారినిబాల్కన్ ఇంతవరకును నేచి యుండలేదు.

జిల్లల్ కేళపిల్లెగారు:—మంత్రిగారు మంత్రివర్గము.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—మంత్రిగారు మంత్రివర్గము రహస్యచేయుట నుండరాదు. బహిరంగముగ నుండవలెను మంత్రివర్గపుపక్షమునజేతుకును బహిరంగముగ మంత్రులపక్షమున బహిరంగమని యు వలెను. జస్టిసు పక్షము తమ సాసమువదిలి మంత్రివర్గమునకు బాసబుయై వారిపక్షములోజేరిన మంత్రిగారు మంత్రివర్గమునకు నూచి నొక పక్షముగ లడు. మాడవమంత్రిగారు గాని నేకు రత్నం అయ్యరుగారు తమను, తమ సంఘమును గూడ మలిచాలినవారినిగ జేసి పరిహరింపబడుచున్నార.

(గొప్పనవ్వు)

ప్రధానమంత్రిగారు ఇంతకు పూర్వము ఆర్థికవిభాగము మై ప్రకటించిన యభిప్రాయములవిపుడు నెన్నుదిగా మార్పు కొనుచున్నాను. వీరిదివరలో వెల్లడిచినయభిప్రాయములు నామి నే తెలుపవలెను. నైతము కంకముగనుండుటచే వారి వోల్లును సందాదించుటకై ఇట్లు తప్పుడు దిద్దుకొనుచున్నాను.

144 సెక్షన్ క్రింద యొసంగిన యుత్తరువులగుర్చి వార్తాము జరిగినది, అల్లగలు జరిగినవి, అందుచే ఎటులైనను 144 వ సెక్షన్ ప్రయోగింపబడవలెను. అను విచిత్రసిద్ధాంతమును వాక్రచ్చిరి, ఈ తత్వపు ఎడమపై ప్రయోగింపబడవలెనను విషయము విచారణీయము కాదుగానో.

ఆర్థిక అలీగారు:—ఉపన్యాసకుల నొక ప్రశ్న అడుగవచ్చురా?

అధ్యక్షులు:—ఇది సమయముగాదు. (నవ్వు)
“మంత్రివర్గపు విలువ?”

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—తనమిత్రులగుతోడినుంట్లో నిరువురు దీర్ఘకాలముచేసి, తేక దీర్ఘకాలముచేయించిన తేనినో వారియంతట వారే రాజీనామా యొసంగినను మంత్రులలో గల మంత్రిగారు బాగ్యతగ వీరును? ద్వితీయాశులగు గాని మంత్రియై మొదలియ్యాడుగానె ఇదవరలో కాంగ్రెసుపక్షమునకు జేరి యిండి, ఆర్థిక సభ్యులలో వారికే ప్రత్యేక పక్షమును సావించిరి, అందులో నెలరు మాత్రము వారిని విడదాడిరి, కావున మాత్రము సభ్యులలో నొక పక్షమును సావించినవారి కెవరికైనను మంత్రివర్గపు లభించగలదు, (నవ్వు)

పక్షములోని నాయకలకే మంత్రివర్గపు లాపంగబడవలెనను సాంప్రదాయ మేమెది? తృతీయాశులతో పక్షమునకు నాయకులు? (నవ్వు) తమకు తామే నాయకులు గానోలు (మరలనవ్వు) ఈ మంత్రులకెవరును నైమను కమిషనుతో సహకారము గావించుట కంగీకరించిరి. కాకుండిన అట్లుగాదని రజపు జేయుదురా? కొలది వారిముల క్రిందట కమిషను బహిష్కారమునకై తీర్మానము గావించి తిరిగి ఈ సభనా రాతీర్యాచునకు భంగముగ ప్రవర్తించెదరా?

“జస్టిసుపక్షపు దాగుడు మూతలు”

“సభవారు తమపై విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును గావించిన తాము సంపాదనముతో తమ పదవిని వదలెదమని ప్రధానమంత్రిగారు నుడిచిరి. కాసనపథ్త మనగా ఏమని నా గౌరవ నీయ మిత్తుని యభిప్రాయము. కాసనపథ్త మన నా ప్రజాప్రతినిధి సభ్యులే కాసనపథ్త గాదా? చచ్చుపుర బాల్కన్ ప్రభువును నా గాని మంత్రులు రాల్కన్ ప్రభువును అను రించియుండిన పక్షమున నింపకెన్నదో రాజీనామా యొసంగియుండవలసి యుండెను. రాయలకమిషనుతో సహకారము గావించు మరెవరు, అమెంబరువది ఒకానొక పక్షపు గాని సభ్యుని కొసంగబడుయొడంబడినై నీ మంత్రి వర్గము సావించబడినది. గత వందేర్వరము మంత్రి వర్గము పై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నుపపాదించినపుడు నామి ముల విత్తూరి, వెల్లూరి ప్రతి నిధులు జెప్పిన విషయములు నటినిని మరవమందురనినమ్ముచున్నాను. నా పక్షమువారిలో నేడయిన తస్యజేసియుండిరి మమ్ము విమర్శించు వారే తప్పు గావించుట వికేతమా?

(జస్టిసుపక్ష సభ్యులలో నవ్వు) నెనుకటిమంత్రివర్గమును మేమెన్నడును నోటుచే బలపరచలేదు. నెనుకటిమంత్రివర్గమునకు స్వతంత్రముగ నొకపక్ష ముండవలసిందే. జస్టిసుపక్షమువారు తాము మంత్రివర్గపు స్వీకరింపమని చెప్పివెంటనే వారితోగలసి నోటుజేసితిమి. జస్టిసుపక్షమువారు రంధిమాత్రమైనను తమ స్వపక్ష స్థాపనముల పాదరితురని నమ్ముచున్నాను. “నైమను కమిషను బహిష్కారమునకు నోటుజేసిన ప్రజాప్రతినిధి సభ్యులెవరుగాని ఆత్మగౌరవముగలవారై మంత్రుల కనుకూలము నోటుజేయజాలనియు, జస్టిసుపక్షమువారు మంత్రి పదవుల సంగీరించుటగాని, వారిపక్షము సావించుటగాని చేయబోర” ని జస్టిసుపక్షిక ఈ నెలలో ప్రాసియుండెను. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము నాచరణీయమనిగూడ ప్రాసియుండెను. దండప్రతిపాలన సంతమొందించుట కింతకు మునుపక

లభింపజాలదు. బ్రిటిసుపక్షమువారు దాగుడుమూతలాడక బహిరంగముగ ప్రవర్తించెదరా? మంత్రుల పక్షమున నోటుజేసినచో సభవారు నీతియుతముగ ప్రజాహిత్య జీవితమున వాగదొక్కినవారయ్యెదరు. నోటుపంపు అధికారము మన చేతిలో నున్నది. మొదలియ్యాడుగాని, అయ్యరులగాని ఎవరైనను విశ్వాసరాహిత్య మొనరించినవారిని అధికారపదవులనుండి తొలగించుట మనవిధియని పల్కిరి.

శ్రీ పానగల్లు రాజాగారు

ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు ఈ యుపపాదనపై తమ (జస్టిసు) పక్షమువారి వైఖరినిగూర్చి యిచ్చుజెప్పిరి. పూర్వపు మంత్రు లిరువురు తమపదవులనుండి తొలగినప్పటినుండి యు, వారిసాసముల నింపుటకుగూర్చినపనుస్య వివిధరూపముల పక్షముల దృష్టి నాకరించెను. మేముగూడ ఈ విషయమును మాపక్షపుసభలందు చర్చించి తస్యజేతిముగ కొయంబుత్తూరునందు గావించబడిన తీర్మానముల ననుసరించి మాపక్షమునం శత్రువుగాని మంత్రివర్గపుల సంగీకరింపకండవలసిగానెనియే నిర్ణయించితిమి. కాని కోయంబుత్తూరు తీర్మానము ప్రకారము ఇతరత్ర వీర్వరు మంత్రివర్గము నెదిరించబడిన అగత్యమేమియు విధింపబడి యుండలేదు. మాపక్షముయొక్క సామాన్యవిధానమున కిచ్చెట్టి సంబంధమేమున్నది మాపక్ష మెన్నడుగాని విశ్వాసవిధానము నవలంబించుటకు పూనుకొనలేదు. ఏమంత్రివర్గముగాని భగ్గుముగావించుటకు తలపెట్టలేదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును స్వయము జేసెద మని మాపక్షము వారెన్నడు చెప్పియుండలేదు (నవ్వు)

ప్రత్యేకపరిశిష్టలక్రింద సమావేశమైన కోయంబుత్తూరు మాసభయందు మేము మంత్రివర్గపుల సంగీకరింపరాదని తీర్మానింపబడినది. ఇది స్వార్థవికారిత్వము నిబంధనయే గాని ఆతరంజే ఏమియుగాదు (చనుడు, వినుడు, “దానికే బదులె యుండుడు”)

మాపక్షము నెనుకటి మంత్రివర్గముపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము పాపాదించినది నిక్కనమే. (ఒకరు:—దా. నుబ్బరాయనగారును ఆమంత్రివర్గము నుండిరి.) నెనుకటిమంత్రివర్గము ఒక విధానముగాని, పక్షముగాని లేని ప్రత్యేకవర్గపులనుంచి సావించబడినదని తలంచినందున మేముట్లు గావించితిమి. (ఒకరు:—ఈ మంత్రివర్గము విషయమేమి?) అవిషయమును చెప్పలోవుచుచున్నాను. అవిశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము ను పాపాదించుటకు నెవరెవరైనను స్వరాజ్యవాదులయొక్క నిజతత్వము వెల్లడిగాగలదని గూడ మేము ఉద్దేశించితిమి. (వినుడు, వినుడు అని జస్టిసుసభ్యుల కేకలు). స్వరాజ్యవాదులు తమ ప్రతిజ్ఞలకు బద్ధులైయుండునో లేదో తెలిసికొనగోరితిమి. వారు మాతోకలసి నోటుజేసులేదు. మంత్రివర్గమును కొనసాగించిచ్చిరి. ఇచ్చెడు వారు గ్రమ్ముతనతో నోటుజేయుచు కొంతకు వారేకలు స్వయంచానకు) ఏమోయమకు కాంగ్రెసుపక్షములో కేకలు స్పృ

ప్రస్తుత మంత్రివర్గమునం దిరువురుమంత్రులు స్వరాజ్య పక్షమునండి తీసుకునపడిరిని ఒకపక్షమున చెప్పుచున్నారు. నెనుకటి మంత్రివర్గముపై జస్టిసుపక్షముతోకలసి విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమునకు కాంగ్రెసువారు నోటుజేయనందున తాము కాంగ్రెసుపక్షమునుండి వీలైనదిగి మని నూతనమంత్రి లిరువురును చెప్పుచెన్నాడు. (మరల ఒకరు యను కేకలు)

మాపక్షము తమ సిద్ధాంతములకు భిన్నముగ ప్రవర్తించలేదని గానకు తెలియును. మేమిమంత్రివర్గమున కిచ్చె దిగులనుగ నోటుజేయుట లా మెంబరు వదిలి మా పక్షములో నొకరి కిప్పించుటకేయని కృత్రిమార్థే మాకోపింపబడినది ఈనూతన నిరాధారమును మర్యాదకరమైనది, ప్రస్తుతమంత్రి వర్గము స్వరాజ్య పక్షములోని యొక చిత్రకమండీయును, స్వతంత్ర పక్షముగాని మరొక చిత్రకమండీయు ఏర్పడిన మంత్రివర్గము మంత్రి వర్గముగా తలంచెను (జీవోయని కేకలు (నవ్వు)

ఈమంత్రివర్గము సాంఘికముగ భిన్నమిహిత సిద్ధాంతముపై నాధారపడియున్నది. అందుచే మంత్రివర్గమునం నొక ప్రాసాబునకుగూడ సాసముపంగబడినది. ఈ మంత్రివర్గమునకు యనకాశమునందని వీరెల్లు నిర్వహించుకొనుకొనుటకు నాకు కుతూహలముగలదు” అని పల్కిరి. (యూకోపియును, సభ్యులు వార్త వ్యవహార గావించిరి.)

శ్రీ సామి వెంకటాచలం తెల్లిగారు పానగల్లు రాజాగారి యుపన్యాసమునుగూర్చి ఒక యభిప్రాయము తెలుపగోరి గాని అధ్యక్షులు అందుకు సమ్మతించలేదు

ప్రభుత్వభిప్రాయము

గాని అధిక సభ్యులు జి. య. నూయరుగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు కాంగ్రెసువారు నూతనముగ నేర్పడిన మంత్రుల నిరువురును చాలతీవ్రముగ విమర్శించినయొ తమపక్షములోని కరుదెందు నూతనసభ్యుల నిట్లు తీవ్రముగ విమర్శించుట లేదనియు, అట్టిచో అధికారపదవుల సంగీకరించిన తమ గాని మిత్తులిరువురు ను రాజకీయముల అస్పృశ్యులుగ జూడవలసి నదను సిద్ధాంతము నూచించు తెందులకనియు పల్కిరి. “నాకనకాశములోంచి;

సాంఘిక శాస్త్రమును విశదముగా కనడా బ్రహ్మశిష్యుడుగా చేసెను.

రాత్రి పాఠశాల

ఏడుబావులవద్ద నెరవబడుట

గత శనివారం సాయంత్రమున ఏడుబావుల డివిజను లో మలయప్పను పీఠిలోనున్న కార్పొరేషను మోడల్ స్కూలు వద్ద, ఆ ప్రాంతముందలి కూలిపనివాండ్ర యువయోగార్థము ఒక రాత్రి పాఠశాల మద్రాసు కార్పొరేషను కమిషనరు డి॥ బి॥ జె. వెంకటాచార్యునిచేత నెరవబడినది.

ఆ సమయమున డివిజనులు కౌన్సిలరు శ్రీ మత జి. రంగయ్యనాయుడుగారు ఉపన్యసింపబడిన ఏడుబావుల డివిజను లోని కూలిపనివాండ్రకోరకు, ఒక రాత్రి పాఠశాలను స్థాపించ వలెనని తాము కౌన్సిలరుగా నెన్నుకొనినది నాటినుండియు తమ మనసులో నుండినదియు, కొందరు మిత్రుల సాయము నను, కమిషనరుగారి వయస్సును, లేకుండా యుత్సాహము నును, తమ కోర్కె యాదినమున ఫలించినందున తాము సం తోషించుచున్నామనియు నుడివరి.

పిమ్మట కమిషనరుగారు జె. వెంకటాచార్యునిచేత రుపన్యసింపబడిన శ్రీమత రంగయ్యనాయుడుగారు మునిసిప లు కౌన్సిలరుగా నుండి తమ డివిజనులో గావించిన యభివృద్ధి నగరములో నెచ్చటనుకూడ తాము గాంచి యుండలేదనుచు రంగయ్యనాయుడుగారి నేవలను కొనియాడిరి. కార్పొరేషను ఉద్యోగములకు సహకార మొనర్చుచు వారిని వినుగుబుట్టిం చి యున్న నను తమ కార్యములను నెరవేర్చుకొగలిగిన కౌన్సిలరును ఏడుబావుల డివిజనులో దప్ప మరె యెంతరదివిజనునందును తాము గావించియుండ లేదని కమిషనరుగారు నుడివరి. మద్రాసు కార్పొరేషను యొక్క కార్యక్రమములో విద్యావ్యాప్తక మొగముఖ్యవిషయము. గత 2½ సంవత్సరములలో ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధి యెక్కువ గా జరిగెను. నిర్బంధించి ప్రాథమికవిద్య యభివృద్ధి గాంచు చున్నది. అనేక పాఠశాలలు తెరవబడినందునకూడ, కూలివాండ్ర లో ననేకులు పగటి పాఠశాలలను హాజరకాలాలకు నిర్బంధ పయస్సు చాటినవాడు కార్పొరేషను బాటపాలలో చేర్చుకొ బడినది. ఇట్టివారికోరకే రాత్రిపాఠశాలలు తెరవబడవలెను. దానములలోకెల్ల విద్యాదానము శ్రేష్ఠమయినది. కారణమేమ నగా విద్యవల్లనే మనస్సునకును ఆత్మకును విభావముకలిగి సం ఘముల నధర్మపరివర్తనయగుటకు శక్తి చేకూర్గెదరు. కాబట్టి రోజువారీయైనను యభివృద్ధి గావలయుననిన, విద్యాభివృద్ధి మూలముననే తక్కిన ఆభివృద్ధి కంతయు చేకూరెను. కమిషనరుగారు తమ యువశ్యాపమును ముగించుచు ఆనాటి సాయంత్రమున నాటబడిన మొలక యగు రాత్రిపాఠశాల మహావృక్షముగా పెరిగి యనేక కూలివాండ్రకు నీడ నొసగు గాక యని నుడివరి.

పిమ్మట సంగీతవాద్యము, కోలాటము, జరుపబడినది. రాత్రిపాఠశాల సంఘకార్యదర్శిగారును, మద్రాసు కార్పొరేషను కార్యదర్శియగు జి. వెల్మెస్టెట్టిగారును నుపన్యసించిన పిమ్మట, పాఠశాల యథావిధిగా అధ్యక్షునిచే తెరవబడినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

లిజరు కలము
సుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తెలిసినది
ఒక టీ గలదు
సుమారు 10/- అర్. వచ్చి 100 పి.
మొత్తం ఫీల్డింగు 40/- వచ్చు.
H.P. Co LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

దివ్యరంగవైద్యశాల
శేటపాలెం. ప్రకృతి మోహితీకృతము (క్రొత్త విశిష్టలచే
చిక్కు మొండి వ్యాధులను ప్రాంతమైన గ్యారంటీ ఇచ్చి కుడు
కుడును ముఖ్యవిధులను వ్రాయుదు. "రామబాణ"
తోమందు ఆత్మవైద్యము లిగింబి సంభోగశక్తిని వివరించుగా
పుద్దిపర్చును. రు 1-4-0. పాస్టరు చేయ. 4498

ఉపాధ్యక్షునకు వీడ్కోలు

ఉద్యోగమునుండి విరమించుచున్న మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షునకు వీడ్కోలు విం దొసంగబడెను. (అ. ప్రె.)

ది॥ బి॥ కె గామునిమీననుగారు
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులుగ
నర్ వెంకటరత్నం నాయుడుగారిస్థానే నియమింప
బడిరి. నాయుడుగారు పెలవునై వెడలుచున్నాడు
తరువాత విరమించెదరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

గోఖలేహాలు బహిరంగసభ
రాజీనామా నిచ్చిన మంత్రుల సభనందించు
టకు తనివారమునాడు లిసెంటుగారి అధ్యక్షతను
గోఖలేహాలులో బహిరంగసభ జరిగెను. (ప్రె. ఫో. బి.)

నూతనమంత్రుల నిరసనసభ
ఆదివారమునాడు తిలకుఘాటునందు జరిగెను.
అధ్యక్షత వహించి వెంకటరమణయ్యంగారుపన్య
సింపచున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

గౌ॥ పటేలుగారికి విందు

విరోపియునులు బహిష్కరించుట

బ్లాకేటుగారి ఘర్షణవా?

డిల్లీ, మార్చి 17:—నేడు భారతశాసనసభ ముగియ
గనే పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యం
గార్లు, అధ్యక్షులు గౌ॥ వి. జె. పటేలుగారికి సభాయావరణ
యందు విందొసంగిరి. పలువు రతిథులు వచ్చియుండిరి.
ప్రభుత్వసభ్యులలో సర్ డెన్నీ (బ్రే), సర్ మిట్ర, సర్
మహమ్మదు హబీబుల్లా, కామ్రస్, లాల్, బాబిపాయి, సర్
జి.కె.కామ్రేటుగారు, సర్ మాంక్రెంస్టిన్ (ప్రేటుకాన్సిలు
అధ్యక్షుడు) వచ్చి యుం డిరి. ఆసభికార విరోపియును
లలో ఆర్థరు మూడుగారు వచ్చిరి. ఎసంల్లీ నాయకడన సర్
బేసేలు బ్లాకేటుగారును యితర ప్రభుత్వసభ్యులను ప్రభుత్వ
నియమితసభ్యులును రాకపోవుటకు కారణము ఎవ్వర విందు
నకు పోకూడదని బ్లాకేటుగారు ఫర్మానా యెసంపటే యని
తెలియుచున్నది. ఈ ఫర్మానాకు జడిసి సర్ మిట్రగారు వెళ్ళ
నా మాననా యని ఆలోచించి చివరకు వైస్రాయిగారి భవన
మునకుపోయి తన పండితావసరముండి ఉండిపడి, గౌరవనీయు
లగు పటేలుగారియెడ గౌరవము చూపగల్గిరి. వీరి రాకను
బట్టియే యితర ప్రభుత్వసభ్యు లగు కామ్రస్, లాల్, గారుకూడ
వచ్చిరి. సర్ హబీబుల్లా గారు విందునకు బోస నిశ్చయించుటకు.
వైస్రాయిగారిని సందర్శింప నవసరములేదని దలంచుట వింత
కాదు. అందుచే వారి కాఖయందున్న బాజపాయిగారుకూడ
రాగల్గిరి. ఈ వివరములన్ని డెలుపుటచే సభ్యులయందు మనస్ఫర్మ
తెక్కువజేయుట నా యుద్దేశముగాదు. ఇదివరకున్న మనస్ఫర్మ
తోలిగించుటకే యిట్లు ప్రకటించుచున్నాను. బ్లాకేటుగారు
ఫర్మానా యెసంగకన్నచో వారట్లు ప్రకటించవలెననియే నా
కోర్కె. పోనీ ఫర్మానా కాకున్న అట్టి నూతననైనను, విన్న
పమునైనను వ్రాతమూలకముగా పంపియుండిలేదా? అసభికార
విరోపియును సభ్యుల నాయకుడైనను తమపక్షమువారు సభలో
ని రాజకీయ విభేదములను సాంఘిక సమావేశములందు గూడ
పాటించునంతటి నైపుణ్యమున కొడంబడలేదని ప్రకటించుట ధర్మ
ము. ప్రభుత్వసభ్యులలో నిట్టి భావమును పురిగొల్పుట యితరు
లనుగూడ ఆట్లుపరిపం ప్రోత్సహించుచున్నది. ఇట్టిద్యోమ
భావము యంతకన్న ప్రాముఖ్యమును సందర్భములనుగూడ
వ్యాపించు నను భయముతో అట్టి ఆవాంతరము వారిందుట్టకై
నిజము ప్రకటించుచున్నాను. అధ్యక్షులు నన్ను మన్నింపజేడు
చున్నాను అని శ్రీ ప్రెసు రాజకీయ విలేఖరి వ్రాయు
చున్నాడు.

* * * వేరొక విందు

డిల్లీ, మార్చి 19:— నేడు బహుశిలాలగారు గౌ॥ వి.
జె. పటేలుగారికి ఒసంగిన విందు కను జయప్రదముగా జరిగెను.
కేంద్ర కావనసభలలో భారతీయ సమైక్యసభను, డిల్లీ పాఠ
శాలలో నెహ్రూను సుమారు 500 మందివచ్చియుండిరి. బ్లాకేటు
గారు ప్రభుత్వసభ్యులను నాందికండుటల వారిలో కొద్దిమంది
మిట్ర, సామ్రస్, బాబిపాయి, లాల్, గారు హాజరు పచ్చియుం
డిరి. కేంద్ర కందికి వేరుబడినది. నేడు బహుశిలాలగారు బంగారు
హారమును పటేలుగారికి జేసిరి. పటేలుగారిని ప్రశంసించు
చు పలువురు పన్యసించిరి. అతిథులలో శ్రీమం హర మును
జూచి మెచ్చుకొనిరి. విరోపియును సభ్యులు గౌ॥ పటేలుగారి
విందును బహిష్కరించినందున, బ్లాకేటుగారి కొసంగబడు
వీడ్కోలువిందులకు పోడలవర భారతీయ సభ్యులు బహి
ష్కరింప దలంచిరి.

పండిత మలవ్యాగారు, లాల్, లజపతి రాయగారు పటే
లుగారికి 21 వ తేదీన విందొసంగెదరు. వైస్రాయిగారు బ్లా
కేటుగారికి విందొసంగినపుడు యిట్టి అవమర్యాదలేమియు జరు
గకుండుటకై ప్రజానాయకు తెవ్వరిని ఆహ్వానింపలేదు. (శ్రీ ప్రెసు)

అఖిలభారత కంటోన్మెంటు

డిల్లీ, మార్చి 17:— ఈ సభావసరసమావేశము ఇల్ల
హీం జాఫర్ గారి అగ్రాసభాధిపత్యమున కూడి నైనుకమిడు
నుయెదుట పెట్టుటకొక ప్రణాళికను తయారుచేయుట కొక
యువసంఘము నేర్పరచెను. శాసనసభలో ప్రత్యేక ప్రాతిని
ధ్యమును కావలెనని యాసభ వారు కోరిరి. కంటోన్మెంటులలో
ప్రభుత్వమువారి భూమిసన్నుల విధానమును ఖండించిరి. (అ. ప్రె.)

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

(ది వైజాగ్ ప్రింటింగు వర్క్సు)

పైపేటన నొక పెద్ద అచ్చుకూటమును ఈ గ్రామమున రిజిష్టరు చేయించునట్లు. దీనిని శ్రీయుతులు పూజపాటి కూమర వేంకటపతిరాజు ఎం. ఎల్. సి. గారు పూజపాటి లక్ష్మీనరసింహరాజు (విజయనగరము తా|| బోర్డు అధ్యక్షులు) గారు భూపతిరాజు సీతారామరాజు (బార్-ఎట్-లా గారు సూరంపల్లి విజయరామయ్య (విజయనగర కాలిగ్రామ అధ్యక్షుడు) గారు పనుమర్తి వికటద్రస్వామి బి. ఏ. (విజయనగర మహారాజాకాలేజీ ఉపాధ్యాయులు) గారు కట్టా సీతారామయ్య (స్వకీయ సంస్థానము) గారు డైరెక్టర్లుగనుండురు పది వేలరూపాయలకు చేర్చి చేయనట్లు. ప్రస్తుతము 5, 6 వేలు వాగ్దానముల జరిగినది. ఈ మండలమునందుగల ముద్రాణయంత్రముయొక్క కొంతరి నీరుకలుపు తీర్చగలరు. ఈ కూటముయొక్క ఆశయములలో వాటియత్రుకను ప్రకటించుటయొకటిగా నున్నది.

కాలమానము

మండల మండలములకు కేసు అధికముగనున్నది. వేది గాడులు మిరియించుచున్నవి. ఇంతలో వర్షములు మరయు సూచనలు కానరావు.

శ్రీ సర్ బి. యన్. శర్మగారు

దేవరాగ్యము చేపూర్వకమునదలచి శ్రీ శర్మగారు నెల పుగిని యిటు వసించుచున్నారు. ప్రస్తుతము వీరి ఆరోగ్యము చక్కబడిన దని వ్రాయుటకు సంతస మునున్నది.

బాల్యవివాహ నిరసనము

12-8-28 తేదీ సోమవారం ఆంధ్ర దినపత్రికలో శ్రీ క. మార్కండేయశర్మగారు (కిలుపాడు, మదరాసు) "బాల్య వివాహ కాపనఖండనార్థం" అను శీర్షికతో (తే 11-8-28) మదరాసు తంజావూరు పీఠియందు గల శంకరాచార్యస్వామి మఠమున దివాన్ బహద్దర్ టి. ఆర్. రామచంద్రప్రసాదుగారి యాధిపత్యమున జరిగిన పాతీర్యములను ప్రకటించిరి రజస్వలార్హస్వర్యము వివాహము చేయనియెడల బాలికయొక్క తండ్రి అన్న మున్నగువారికి ననకను ప్రాప్తించునని పరాకర్షణమునుపట్టి మున్నగు ధర్మశాస్త్రములు అంగీకరించు యన్న వనియు, ప్రస్తుతాచారము వేలవంశత్వములనుండి వచ్చుచున్న దనియు, చట్టనిర్మాణముందు గల యవసరములని తెలుప శ్రీ వై. సాయిగారివద్దకు రాయబారము నెడలుదురనియు వ్యాఖిరి. పరాకర్షకుగాని వసువుగాని వివిధ ధర్మశాస్త్రములుగాని అట్టి నిబంధన చేర్చునట్లు విభులముగావ్యాఖిరి. వేలవంశత్వములనుండి ఆచారమునుబట్టినట్లప్పు. కొన్నివందల సంవత్సరములకు పూర్వము రజస్వలార్హస్వర్యమునే వివాహములు జరుగుచుండెనని దేశచరిత్ర చాటుచున్నది. రాజోపు వివాహకాపనము కాస్త్రసముత్తిన మాయవ్యములగు బ్రాహ్మి. బం. మల్లయ్యశాస్త్రిగారు "భారతి" "జయంతి" మున్నగు పత్రికారాజములలో విభులముగా వ్రాసి ప్రకటించుటయొక్క కార్యదర్శులగు జి. సత్యనారాయణ, యమ్. ఏ. గారు ఆంగ్లకరపత్రములుగాను బ్రాహ్మి వాసా ముగ్ధులగువాడగు శాస్త్రిగారు ఆంగ్లదిన పత్రికలలోను ఈ విషయమై వ్రాయుచున్నారు. అవసరమున తోచినప్పుడెల్ల ఈ విషయములో మానుగులువారు మిక్కిలి శ్రద్ధతో సంపరించుచుండురు. వివాహకాపనము కాస్త్రనిరసనను చాటు యేసంఘమునకుగాని మామండలి ప్రత్యేకమున ఏందు మూలమున చాటుచున్నాము.

ప్రహరణ సన్యాసిరాజు, ధర్మశాస్త్ర ప్రచారకముండలి, పల్లకిమిడి.

శ్రీరామనవమి-భద్రాద్రియాత్ర

శ్రీరామనవమికి భద్రాద్రియునెల్ల యాత్రికుల సౌకర్యము జోర్షికలో జంక్షనువద్ద వైత శు 2 మొదలు అన్నపత్రము జరుగుటకు శ్రీరామనంద్ర భగవానుని ప్రేరణయై నది. యథాశక్తి భక్తులెల్లరకు నేమి, అన్నదానకైంకర్యము సభింపబడును. ఈ జంక్షనువద్ద ఇదే సూతనముగాన యాత్రికులకు తెలియగలందులకు వెల్లడించుచు వేచియుండు భాగవత సేవకసంఘ కార్యదర్శి - భద్రాచలపతిదాసు, (నంగిపురం.)

నెల్లూరు, ఉత్పల్లవ దేవేము వరదల నహాయనిధి

నెల్లూరుయొక్కయు ఉత్పల్లవ దేవేముయొక్కయు వరదలవలన గలిగిన భిక్షమును నివారించుటకొక నిధియేర్పరుచుటకు విజయనగరములో శ్రీయుతి ఎం. వేంకటరంగయ్య పంతులు (డివానుసాహెబు) గారి యధ్యక్షత క్రింద యనగర ప్రభుముఖులు కొందరుగూడె యొక విచారణ సంఘముగా నేర్పడియున్నారు. చందాలకొరకొక విజ్ఞాపన ప్రకటించునట్లు అని సదరు సంఘము కార్యదర్శిగారు తెలియజేయుచున్నారు.

Price Annas 10 only. AMRUTANJANI DEPOT. BOMBAY & MADRAS.

"ఎలక్ ట్రిక్" పాయింట్ కిల్లర్.

వి. బి. వి. స్వామిగారి దివ్యవృక్షము. బయటికి లోపలికి కులభోపాయమున నుపయోగించు నదిగాయున్నది. ఆ జీర్ణము, ఆరుచి, ఉబ్బసము, దగ్గు, కుక్కదగ్గు, భేదము, మలబద్ధము, విశ్రమ, తాంబి, మొదలగు వాటికి దివ్యవృక్షము కుక్క, పిల్లి, పాము, తేలు ఇత్యాది జంతు దవ్వమైన లోపలికి కొంత నిచ్చి పక్షులకి పూసిన తక్షణము విషమును పారించును. రక్తపుండ్రి, చర్మవ్యాధి నివారణకు, పల్లు నోప్పికినికూడ నుపయోగపడుచున్నది. మాకు వ్రాసిన క్యాటలాగు యొగ్యతాపత్రికలలో పంపెదము. 4400 అడ్రస్:- సాగర్ లండ్ కో., జనరల్ మన్యేట్సు, చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటి.

వాణి జ్యోతిషాలయం, పెంటపాడు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా నలయవారు వారి జాతకచక్రముయొక్క నకలుగాని జననకాల ఘడియలుగాని వ్రాసిపంపించినయెడల జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము, శరీరదాహధ్యము, ధనము, సోదర సోదరీలు మాతృ, ధూమి, విద్య, సంతతి, శత్రువు, కళత్రము, ద్వికళత్రము, భాగ్యము, పితృ, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్తు సంగతులు వ్రాసి పంపించబడును. (1) జీవితము యావత్తుకన్న మహాదశ, ఆంతర్దశ, జరుగుచున్న మహాదశకు దశావళిములు వ్రాయుటకు, రూ. 12. (2) జీవితమున్ను మహాదశా ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదశలో అంతర్దశా ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్దశా ఫలితములున్న వ్రాయుటకు రూ. 6 (3) జీవితమున్ను మహాదశా ఫలితములున్న జరుగుచున్న మహాదశకు అంతర్దశా ఫలితములున్న వ్రాయుటకు రూ. 3. గోచారము నిత్యార్థ ప్రశ్నలు రూ. 1. వెంటట సుబ్బయ్యశాస్త్రి, 4895 వారణాసి బాపయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమార్తె.

గొప్పనత్పత్రిత రిజిస్టరు కాబడినది మంచిసంఖ్యము. అసాంసానతము గోననబాపటరు సత్యవెహింపుడు సునతవహించిన శ్రీ గౌతమీ గోండ్ల సంగువిజ్ఞప్తి గమనింపుడు మహాశయులారా! లోకకల్పాచారము రాజవంశి లో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణి శ్రవణాలయము నందు సంఘసహాయమును దక్కలేని బీద గొప్పన భాద్యులను ఆ సంఖ్యాత్మకముగా పంపించి పోషించుటకున్న సాధ్యమైనంత త్వరలో గోనన బాపటమును పురసభ్యులన 2 లక్షల మొదలపుగల గొప్పతోటలు బిక్కింపుట ప్రయత్నపూరించి దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించినారము. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలకు వీలవేలు సభ్యులు లక్ష లాక్షిద్రవ్యము ఆవశ్యకమైయున్నది. ఇప్పటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయాదీ ప్రదేశీసోదరులు తమ శక్త్యానుసారము సత్పాత్రదానమునగి 10 వేల మంది పునరాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యులవహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యుల వహించెడి పుణ్యాత్ములు కనీసము సాలు 15 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదాయ చేసి సభ్యులవహించ పొందింపుచున్నారు. చందా పంపించెడి దానిని తమసంపూర్ణమైన యధాత్ములతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణి సంఘమువేర పోస్తుద్యారా ఇకమార్గముగాను మనియార్థగాను సామ్యుపసంపన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కొరిన వారికి రూపుబుక్కు కార్యక్రమము పంపబడును-ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణిసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట నరసింహు ప్ర, రాజమండ్రి. 4408

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నవంబరు నెల 20-వ తేదీ మంగళవారము

Table with market prices for various goods in Chennai. Columns include item names (e.g., rice, oil, sugar), quantities, and prices in different units. The table is organized into sections like 1. ధాన్యములు, 2. ధాన్యమువస్తువులు, 3. నూనెవస్తువులు, 4. చిల్లరవస్తువులు, 5. ఇనుము, 6. నూలు, 7. దూది, 8. లోహములు.

వాయు గమనము - సౌఖ్య దాయకము సౌందర్య తిశయము

ది వ్యవదర్శనము.

చివర్లెట్ ప్రపంచము దన్ని కారులలో నగస్తాన మాత్ర
మించుటయే ప్రజాతిశయమును పొందుటకు తగుకారణమై యున్నది.

యాజమాన్యము నొందుటకు ముఖ్యమైన సౌతులు మూడు.
తక్కువ ఖర్చులో భరింప గలుగుట - తక్కువ ధరలో నాణ్యమైన
కారును పొందగలుగుట - ప్రబలసౌందర్యమును గలిగియుండుటయే.

1928 చివర్లెట్ మిగుల నాణ్యమైనది -
మిగుల గొప్పది.

4 చక్రములకు మెకానికల్ భేకులు. వేడితగ్గిపోకుండ కాపాడు
కట్టి వాటర్ కంట్ట్రోలు కొత్తమాదిరి సాక్వమును, పొందునటువంటి
స్ప్రింగులును, ఎత్తుగాను, లోతైన రేడియేటరును. 4 అంగుళములు
ఎక్కువ పొడుగుగలది. మేలైనదియు, ఉన్నతమైనదియు నైన
చివర్లెట్ ను మీరు ఒకమారు వీక్షించిన ప్రపంచమందు కారులన్ని
టిలో శ్రేష్టమైనదని భావింపక తప్పదు.

టూరర్ రు 2475

రోడ్ స్టర్ " 2475

స్ట్రీట్ క్రాబ్రియో
టెట్ " 3245

కూప్ " 2975

4 షోర్ సెడన్ " 3275

2 షోర్ సెడన్ " 2900

ఇంపీరియల్
లాండు " 3425

1 టన్ను యూనిటీ
ట్రక్కు " 2095

కమర్షల్
ఛాసిస్ " 1725

SIMPSON & Co. Ltd.

MADRAS & OOTACAMUND.